

ସପନ ରାଜଜ

ଶୀତା ଦ୍ଵିପାଠୀ

ସପନ ରାଜଜ

(ଶିଶୁ କବିତା ସଂକଳନ)

ଗୀତା ହିସାଠୀ

ସପନ ରାଜା

(ଶିଶୁ କବିତା ସଂକଳନ)

SAPAN RAIJA

(Poems for Children)

ଲେଖକା :

ଗୀତା ତ୍ରିପାଠୀ

Author :

Gita Tripathy

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ :

ବୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା - ୨୦୧୪

First Edition :

Buddha Purnima-2014

ପ୍ରକାଶକା :

ଶ୍ୱେତା ମହାପାତ୍ର

ସି - ୨୪, କୋଏଲ ନଗର

ରାଉରକେଲା-୧୪

ଫୋନ୍ - ୯୪୩୯୭୭୪୯୦୦

Published by :

Shweta Mohapatra

C-24, Koel Nagar

Rourkela - 14

Mob.- 9439664900

ଅକ୍ଷରସଜ୍ଞା ଓ ମୁଦ୍ରଣ :

ଦାସ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ

ଉଦିତନଗର, ରାଉରକେଲା-୧୨

ଫୋନ୍ - ୯୪୩୭୧୦୯୮୯୯

Page Layout & Printed at

Das Printers

Uditnagar, Rourkela - 12

Ph.- 9437109899

ମୂଲ୍ୟ : ତାଳିଶ ତଙ୍କା ମାତ୍ର

Price : ₹ 40/-

ଭସ୍ମଗ୍ନ

ଶିବାନୀ ଓ ଶିବାନନ୍ଦଙ୍କ
ହାତରେ

ସୂଚୀପତ୍ର

ସପନ ରାଜକ	୧	ଲାଞ୍ଜ ବିହୀନ ଜୀବ	୨୩
ସପନ	୨	ବୋତଲାସୁର	୨୪
ଅଜବ ଅଜା ..	୩	ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ	୨୫
ବେଗବାନ କିଏ	୪	ଅଜାଙ୍କ ସଜା	୨୬
ଜନମ ଭୂଇଁ ..	୫	ପାଠ ପଢ଼ାର ବାଗ	୨୭
ଚତୁର ବାଳକ	୬	ଆମ ଶୁଆ	୨୮
ମଣା	୭	ଖଟର ସଉକି	୨୯
କୁନି ଭଉଣୀ ..	୮	ପାଣି	୩୦
ପିଠା	୯	ଚଢ଼ଚଢ଼ ରୁ ଗଡ଼ପଡ଼	୩୧
ମାମୁଁ ଯିବେ ବାଘମାରି	୧୦	ଅଜୁର ଓ ବରକୋଳି	୩୨
ମିକିର ଗାଡ଼ିଚଲା	୧୧	ଆମ ଅଜା	୩୩
ଗଛ	୧୨	ରଙ୍ଗ	୩୪
ମୁଁ କିଏ ?	୧୩	ମୋ ମା	୩୫
ଭାରତ ମାତା	୧୪	ଆବାଜ	୩୬
କେଶର ଆହାର	୧୫	ବରଷା ରାଣୀ	୩୭
ଜହ୍ନ ମାମୁଁ	୧୬	ଲୁଣର ଗୁଣ	୩୮
ମେଲେରିଆ	୧୭	ଚକ୍ ଚକ୍	୩୯
କିରୁ	୧୮	ଟାଣୁଆ ଫଳ	୪୦
ପୁଅ, ଝିଅ	୧୯	ମୋ ନାମ କୁହ ?	୪୧
ସୁସ୍ଥ ରହିଲେ	୨୦	ଅଜାଙ୍କ ଭାବନା	୪୨
ସୁନା ମୁନା	୨୧	ଅଜା, ଆଇ	୪୩
କଟକ ସହର ..	୨୨	ଅହିଂସା	୪୪

ସପନ ରାଜକ

ସପନେ ଦେଖୁଲି ଦେଶ
ବାଘ, ଭାଲୁ ସାଂଗେ ଖେଳୁଥିଲେ ସେଠି
ଯେତିକି ବାଲୁତ ମେଷ ।

ଲାଗିଲା ବଢ଼ିଆ ମଜା
ମକୁଟ ପିନ୍ଧିକି ସିଂହାସନେ ବସି
ଠେକୁଆ ହୋଇଛି ରଜା ।

ପାଟଣା ଧରିକି ହାତୀ
ବିଲୁଆ ମାନଙ୍କୁ ପଡ଼ାଉଛି ପାଠ
ଫୁଲାଇ ଦେଇକି ଛାତି ।

ଘୁଷୁରି ଗାଧେଇ ସାରି
ଧୋବଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଆସନେ ବସିଛି
ଦେହରେ ଅତର ମାରି ।

ବିଲେଇ ଆଇଁଷ ଛାଡ଼ି
ଠକ ଠକ କରି ମନ୍ଦିର ଯାଉଛି
ପାଦରେ କଠଉ ମାଡ଼ି ।

ସାବୁନ ଦେହରେ ଘସି
କାଳିଆ ଦେହକୁ ଗୋରା ମୁଁ କରିବି
କହୁଛି ମଇଁଷି ହସି ।

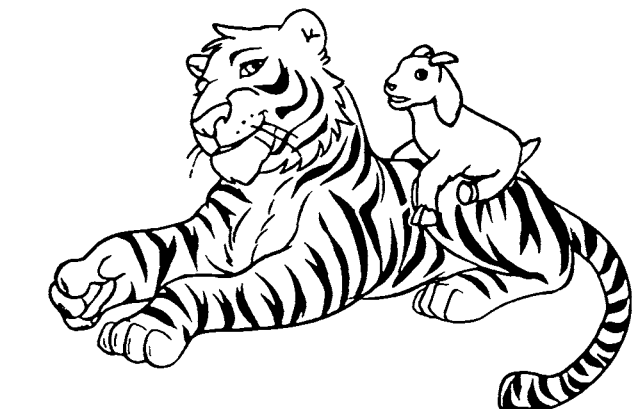
ନିଦ ମୋ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଜେଜେ
କି ସପନ ଦେଖୁ ହସୁରୁ ରେ ନାତି
କହିଲେ ବସି ମୋ ଶେଯେ ।

ସପନ

ସପନ ଦେଖୁଛି ବଗୁଲୀ ସାଜରେ
ଗପ କରୁଛନ୍ତି ମାଛ
ବଉଁଶୀ ଫୁଟିକି ବିଲେଇ ନାନୀଟି
କହୁଛି ମୁଷାକୁ ନାଚ ।

ବାଘର ପିଠିରେ କଅଁଳା ଛେଳିଟି
ଖୁସିରେ ହୋଇଛି ଲାଉ
କାଉ ଓ କୋଇଲି କହୁଛନ୍ତି ମିଶି
କରିବେନି କଳି ଆଉ ।

ହସିକି ନେଉଳ କହୁଛି ସଭିକୁ
ଆଜିଠୁ ନାଗ ମୋ ସାଥୁ
କୁକୁର ସାଜରେ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ
ଖେଳ ଖେଳୁଅଛି ପାତି ।

ଠେକୁଆ ମାନଙ୍କୁ କହୁଛି ସିଂହଟି
ଆସ ମୋ ସାଥରେ ଖେଳ
ଜାକୁବ ହୋଇକି ଦେଖୁଥିଲି ମୁହିଁ
ବଣେ ପଶୁଙ୍କର ମେଳ ।

ନିଦ ମୋ ଭାଙ୍ଗିଲା ଭାବିଲି ସତରେ
ସରଗ ହୋଇବ ଧରା
ଅହିଂସା ପାଇଁକି ସଂସାରଟି ହେବ
ସୁଖ ସମ୍ପଦରେ ଭରା ।

ଅଜବ ଅଜା

ଅଜବ ଅଜା

ଅଣ୍ଡା ଧରିଦେଲେ ଆଜକୁ ମାଗନ୍ତି

ଚୁଡ଼ାର ଭଜା

କୁହନ୍ତି ପରା

ନାକ ର ପାଣିକୁ ଶୋଷିଦେବ ଚୁଡ଼ା

ସତେ କି ଖରା ।

ଜର ଟି ହେଲେ

ଆଜକୁ ବରାଦ କରିକି ପିଅନ୍ତି

କାଞ୍ଜିରୁ ବେଳେ ।

ସକାଳୁ ଉଠି

ଜଡ଼ା ତେଲ ଦେଇ ମୁଣ୍ଡଟି କୁଣ୍ଡାଇ

ବାନ୍ଧନ୍ତି ଚୁଟି ।

ହୋଇକି ବେଶ

କୁହନ୍ତି ଜଡ଼ାରେ ଧଳା ପତୁନାହିଁ

ମୋହରି କେଶ ।

ବିନ୍ଧିଲେ ତାକୁ

ତାଙ୍କ କଥା ମାନି ପାଣି ଆମେ ତାଙ୍କ

ମଥାରେ ଢାଳୁ ।

ମଜା ର କଥା

ସେଥିରେ ଅଜାଙ୍କ ଭଲ ହୋଇଯାଏ

ମଥା ର ବଥା ।

ଆସିଲେ ଶୀତ

ଅଦା ଝୁ' ପିଇ କୁହନ୍ତି ଅଦାଟି

ଦେହକୁ ହିତ ।

କୁହନ୍ତି ପିଲେ

କସରତ କରି ଜାଡ଼ କୁ ଜିତିବ

ନ ଡ଼ରି ତିଲେ ।

କାଟିଲେ ବେକ

ଚୁଲି ପାଖେ ବସି ବେକରେ ଦିଅନ୍ତି

ଗରମ ସେକ ।

ଆମରି ଅଜା

ନବେ ବରଷରେ ଖାଆନ୍ତି ଟାଣୁଆ

ମଟର ଭଜା ।

ବେଗବାନ କିଏ

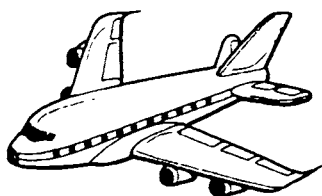
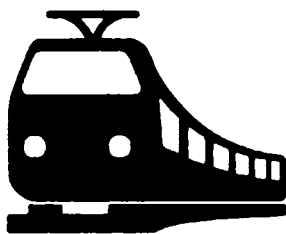
ଗାଁଟି ଯାକର କିଶୋର ପିଲାଙ୍କୁ
ବସାଇଲେ ଅଜା ପାଖରେ
କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଆଇ ଆସିଗଲେ
ନାତିକୁ ଧରିକି କାଖରେ ।

ପରୁରିଲେ ଅଜା ସବୁଠାରୁ ଅଟେ
ବେଗବାନ କିଏ କୁହ ତ
ନିମିଷକ ମଧ୍ୟ ଛୁଟିଯାଏ ସିଏ
କେହି ନୁହେଁ ତାର ସରି ତ ।

ବହୁତ ଭାବିକି ମୁନା କହିଥିଲା
କାର ଖୁଲେ ଭାରି ବେଗରେ
ଅଲଗା ଯାନକୁ ପଛରେ ପକାଇ
ଛୁଟିଯାଏ ସିଏ ଆଗରେ ।

ବୁନା କହିଥିଲା ମଟର ଗାଡ଼ିଠୁ
ବେଗବାନ ଅଟେ ରେଳଟି
ସେଇଥି ପାଇଁକି ରେଳଯାତ୍ରା କଲେ
ପଡ଼େ ନାହିଁ ଜଣା ବେଳଟି ।

ଉଡ଼ାଜାହାଜଟି ବେଗରେ ଉଡ଼ଇ
ଜୋର ରେ କହିଲା କହ୍ନାଇ
ଅଡ଼େଇ ଘଣ୍ଟାରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ
କଲିକତା ଠାରୁ ଚେନ୍ନାଇ ।

ବୁନା କହିଥିଲା ରକେଟ୍ ଆଗରେ
କେହି ନୁହେଁ ତାର ସରିକି
ଜହ୍ନମାମୁଁ ଦେଶେ ନେଇଯାଇଥିଲା
ତିନି ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ ଧରିକି ।

ମଥା ହଲାଇକି କହିଥିଲେ ଅଜା
ଭୁଲ ଅଟେ ସବୁ ଉତ୍ତର
ସରମ ଲାଗୁଛି ଜାଣିକରି ମତେ
ତୁମେ ନୁହେଁ ଭଲ ଛାତର ।

ପଛରେ ଥାଇକି ଆଇ କହିଥିଲେ
ବେଗବାନ ଅଟେ ମନଟି
ଏଇ କଥା ମୁହଁ ମହାଭାରତ ରେ
ପଡ଼ିଥିଲି ଗଲା ସନ ଟି ।

ଅବାକ ହୋଇକି କହିଥିଲେ ଅଜା
ଆଇ ଦେଲା ଠିକ୍ ଉତ୍ତର
ମନ ବେଗବାନ କହିଥିଲେ ପରା
ପଶୁଙ୍କର ବଡ଼ ପୁତର ।

ଜନମ ଭୂଇଁ

ଯିବିନି ଜାପାନ, ଲଣ୍ଡନ, ସିଡ୍ନୀ

ଅବା ମୁହିଁ ଆମେରିକା

ଭାରତମାତାର ମୁହିଁଟି ଆଗରେ

ସବୁ ଦେଶ ଲାଗେ ଫିକା

ଭାରତ ଭୂଇଁର ପାଣି, ପବନରେ

ଗଡ଼ା ଏ ଶରୀର ମୋର

ପାଶେ ତା ରହିକି ସେବା ମୁଁ କରିବି

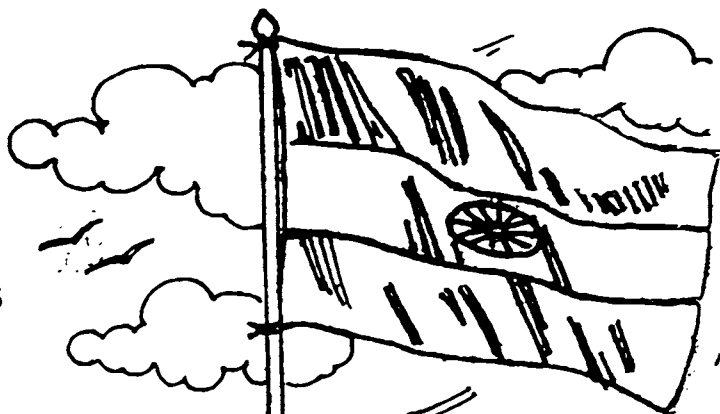
ସଞ୍ଜ, ସକାଳ ଓ ଭୋର

ଅହିଂସାକୁ ମୁହିଁ ଆଦରେଇ ନେଇ

ହୋଇବି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ

ସବୁ ଧରମର ଭାଇ ଭଉଣୀକୁ

ସେନେହେ ଦେବି ମୁଁ ବାନ୍ଧି

ଛୋଟ ପିଲା ବୋଲି ହେୟ କର ନାହିଁ

ହୋଇବି ରାଉତ ବାଜି

ଭାରତମାତାର ସନମାନ ପାଇଁ

ଜୀବନ ଦେବାକୁ ରାଜି

ବାକିଥିବା କାମ ସାରିଦେବି ମୁହିଁ

ହୋଇକି ଧରମପଦ

ନହେଉ ପଛକେ ପରତେ ତୁମର

କଥାଟି ମୋ'ର ସତ ।

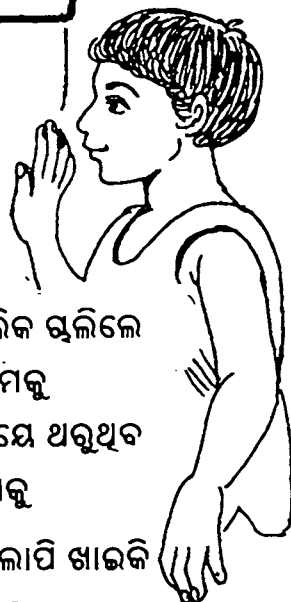
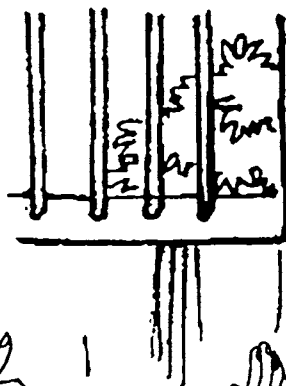
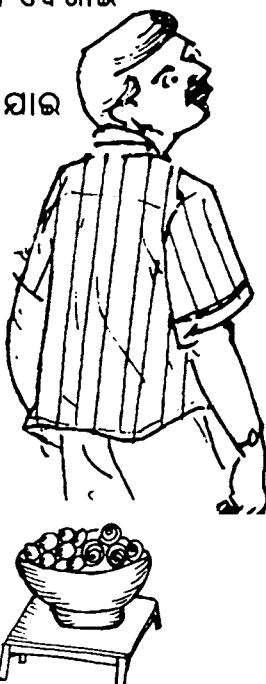
ଚତୁର ବାଳକ

ବଡ଼ ସହରରେ ରହୁଥିଲେ ଜଣେ
ଭୁଲାଖୁ ବିମାନ ଚାଳକ
ଘରକାମ ସବୁ କରିବା ପାଇଁକି
ଆଣିଲେ ଗାଁରୁ ବାଳକ

ମାଲିକ ଦିନଟେ ବଜାରୁ ଆଣିଲେ
ରସଗୋଲା ଆଉ ଜିଲାପି
ରସଗୋଲା ଚଂଚ ଧୋବ ଫରଫର
ଜିଲାପିର ଚଂଚ ଗୋଲାପି

ବାଳକକୁ ଡାକି ଜିଲାପି ଦେଖାଇ
କହିଲେ ଆଣିଛି ସାପକୁ
ଦୂରେ ଥିବୁ ତାର ଦଂଶିଦେବ ସିଏ
ଯିବୁନି ଜମା ତା ପାଖକୁ

ରସଗୋଲା ଆଡ଼େ ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ
କହିଲେ ଅଣ୍ଟା ଏ ତାହାର
ଲାଗିବୁନି ଜମା ସାପ ରାଗିଯାଇ
ବସାଇବ ଲାଞ୍ଜେ ପାହାର

ଡରାଇ ଦେଇକି ମାଲିକ ଭୁଲିଲେ
ମନେ ମନେ ହସି କାମକୁ
ଭାବିଲେ ପିଲାଟି ଭୟେ ଥରୁଥିବ
ଶୁଣି କରି ସାପ ନାମକୁ

ରସଗୋଲା ଆଉ ଜିଲାପି ଖାଇକି
ପିଲାଟି ଖୁସିରେ ବସିଲା
ଆସିଗଲେ ବାବୁ କି ଉତ୍ତର ଦେବ
ଭାବିଦେଇ କେତେ ହସିଲା

ମାଲିକ ଫେରିକି ଦେଖିଲେ ଜିଲାପି
ରସଗୋଲା ନାହିଁ ଡବାରେ
ପିଲାକୁ ପଚାରି ବସିଲେ ମାଲିକ
ହୋଇଯାଇ ପୁରା ଖସାରେ

ଚତୁର ପିଲାଟି କହିଲା ବାବୁହେ
ସାପଭୁଲିଗଲା ଗାତକୁ
ପାଟିରେ ଧରିକି ଡିମ୍ବ ସାଥେ ନେଲା
ଯାଇଥିଲି ଯେବେ ଛାତକୁ ।

ମଶା

ଜୀବ ମୁଁ ଛୋଟ ବିଷ ବହୁତ
ନାଁ ତି ମୋର ମଶା
କାମୁଡ଼ି ଦେଲେ ଜାଣିବ ତୁମେ
ପଡ଼ିଲା ଶନି ଦଶା

ଆନୋପେଲିସ, କ୍ୟୁଲେକ୍ସ ଆଉ
ଏଡିସ୍ ଆମ ନାଁ
ତୁବିଲେ ରବି ମଣିଷ ଗନ୍ଧ
ଖୋଜିକି ଉଡୁ ଛାଁ

ମେଲେରିଆରୁ ଫାଇଲେରିଆ,
ଡେଙ୍ଗୁ ବେମାର ଆଣି
ମାନବ ଦେହେ ରୋଗକୁ ଦେଇ
ପିଉ ରକତ ଟାଣି

ମଣିଷ ଦେହ ଫୁଟାଇ ଯେବେ
ଲହୁକୁ ପିଉ ଶୁଣେ
ପଶେଇ ଦେଉ ଜୀବାଣୁ, ଯିଏ
ଥାଏ ଆମରି ତୁଣ୍ଡେ

ଜମିକି ପାଣି ଯେଉଁଠି ଥାଏ
ସେଇଠି ଦେଉ ଅଣ୍ଡା
ଅଣ୍ଡାରୁ ଲାର୍ଭା, ଲାର୍ଭାରୁ ମଶା
ହୁଅନ୍ତି ଗଣ୍ଡା ଗଣ୍ଡା ।

ମଶାରି ଟାଙ୍ଗି ଶୋଇଲେ ଲୋକେ
ଭୋକ, ଉପାସେ ରହୁ
କରୁଣ କଣ୍ଠେ ଗୁଣ୍ଠ ଗୁଣ୍ଠ କି
ଦୁଃଖଟି ଆମ କହୁ

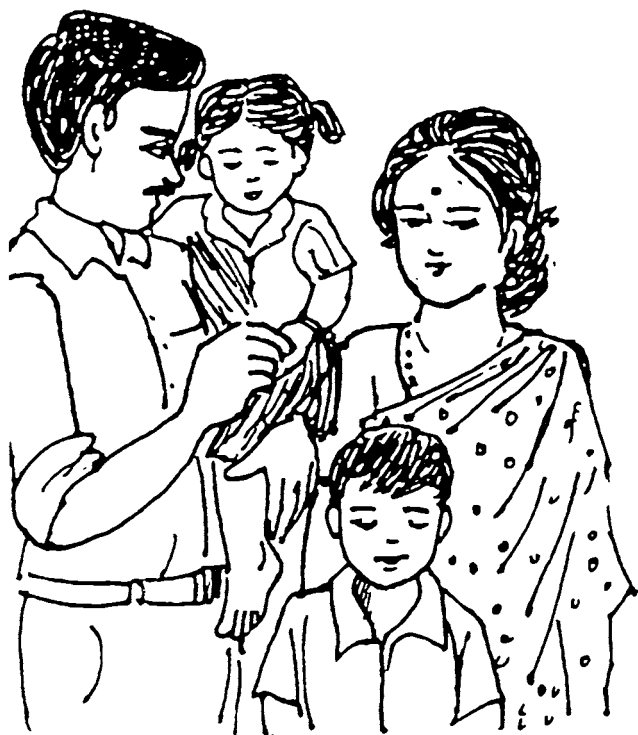
ଆମ ବଂଶର ନିପାତ ପାଇଁ
ଉପାୟ ରଖ ଜାଣି
ଘର, ବାହାରେ ଜମିବା ପାଇଁ
ଦେବନି ଜମା ପାଣି

ସଞ୍ଜ ହେଉଣୁ ରଖିବ ନାହିଁ
ତାଟି, କବାଟ ଖୋଲି
ଖୁଡ଼ିକି ପଟେ ଘରକୁ ପଶୁ
ଲଗା ସେଇଠି ଜାଲି

କଇଁଛ ଛାପ ଧୂପକାଠିର
ଧୂଆଁ କୁ ଆମେ ଡରୁ
ବିଷାକ୍ତ ଧୂଆଁ ବାଜିଲା କ୍ଷଣେ
ଠ'କ୍ କିନା ମରୁ ।

କୁନି ଭଉଣୀ

କୁନି ଭଉଣୀ ମୋ ରାହା ଧରେ ଯେବେ
 ଦେଖାଏ ତାକୁ ମୁଁ ଚାହୁଁ
 ଲୁହ ପୋଛିଦେଇ ଖୁସିରେ ଅନାଏ
 ବନ୍ଦ କରି ତାର କାନ୍ଦ
 ବାଇମୁଣ୍ଡି ଯେବେ କରିଥାଏ ମୁହଁ
 ହସେ ସିଏ କିରି କିରି
 ଚୁଷିବା କଥାଟି ଭୁଲିଯାଇ ପରା
 ଖାଇଦିଏ ମିଠା ଖୁରି
 ରାଗିଲେ ସିଏ ମୁଁ ହସାଇବା ପାଇଁ
 କୁହୁ କୁହୁ ତାକୁ କରେ
 ହସି ହସି ସିଏ ତଳେ ଗଡ଼ିଗଲେ
 ଉଠାଇ ତାକୁ ମୁଁ ଧରେ

ରୁହାଳୀରୁ ମୁହଁ ଫେରିଲେ ଘରକୁ
 ମତେ ଦେଖୁ ସିଏ ହସେ
 ଘୋଡ଼ା କରି ମତେ ମୋ ପିଠିରେ ସିଏ
 ପାଞ୍ଚଣ ଧରିକି ବସେ
 କ୍ଷୀରଭାତ, ଚୁଟି ନ ଖାଇ କି ଜମା
 ମାଗିଥାଏ ସିଏ ମ୍ୟାଗି
 ମ୍ୟାଗି ମନାକଲେ ଗରଜି କାନ୍ଦିକି
 ଯାଇଥାଏ ସିଏ ରାଗି
 କାର୍ତ୍ତନ ସିନେମା ଦେଖିବା ପାଇଁକି
 ଅଝଟ ହୁଏ ସେ ଭାଗି
 ତାହାରି ଆଗରେ ଘରର ସଭିଏଁ
 ଯାଉଛୁ ସତରେ ହାରି ।

ପିଠା

ନାଁ' ଅଟେ ମୋର କାକରା
ପୁନିଅ ପରବ ଦିନରେ ସଭିଏଁ
ଦେଇଥାନ୍ତି ମତେ ଡାକରା ।
ବରା ମୁହିଁ ମସୁମୁସିଆ
ଚଢ଼ଣି ସାଂଗରେ ଲଗାଇ ଖାଇଲେ
ହେବ ତୁମେ ଖୁସି ବାସିଆ ।
ମଣ୍ଡା ମୁଁ ତୁମକୁ କହୁଛି
ପାଟିକୁ ତୁମର ଭଲ ଲାଗିବାକୁ
ପେଟରେ ପୁର ମୁଁ ଭରିଛି ।
ଦୋସା ମୁହିଁ ଭାରି ପତଳା
ସମ୍ବର ସାଥରେ ସୁଆଦିଆ ଲାଗେ
ଥାଏ ଯେବେ ମୁହିଁ ତତଳା ।

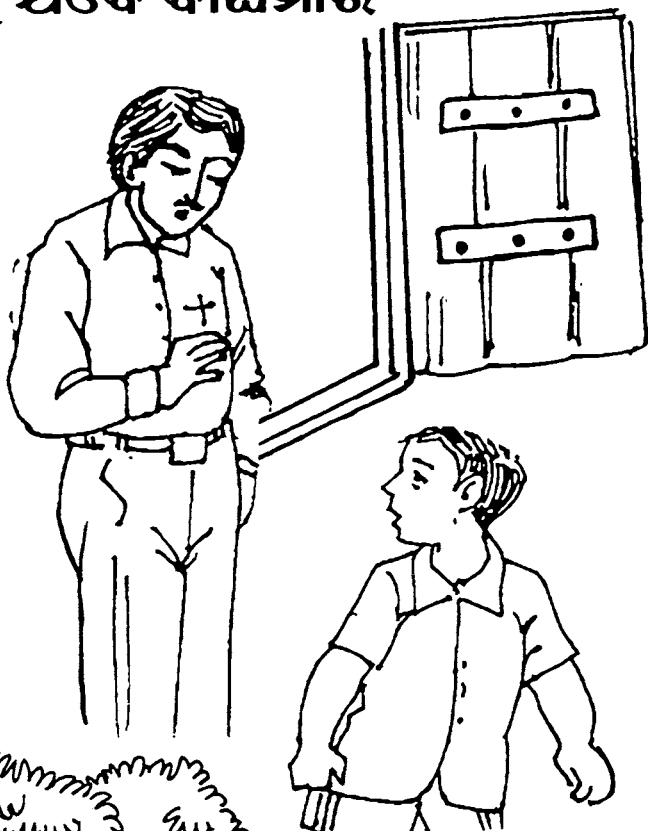
ପୋଡ଼ିପିଠା ମୋର ନାମଟି
ଖୁରରେ ବୁଡ଼ାଇ ଖାଇଦେବ ଯଦି
ପୁରିଯିବ ତୁମ ପେଟଟି ।
ଏଣୁରି ମୁଁ ଭାରି ବଢ଼ିଆ
ସିଝା ପିଠା ବୋଲି ସଭିଏଁ ଖାଆନ୍ତି
ପେଟରେ ମୋ ପୁର ନଢ଼ିଆ ।
ଚକ୍କୁଳି ମୁଁ କେତେ ନରମ
ତାହାକୁ କାଢ଼ିକି ତୁରନ୍ତ ଖାଇବ
ଥାଉ ଥାଉ ମୁହିଁ ଗରମ ।
ମାଲପୁଆ ମୁହିଁ ସରସ
ମୋହରି ଆଗରେ ବାକି ପିଠାମାନେ
ଦିଶନ୍ତି ସତରେ ନିରସ ।

ମାମୁଁ ଯିବେ ବାଘମାରି

ସକାଳୁ ଉଠିକି କହିଥିଲେ ମାମୁଁ
ଯିବେ ଆଜି ବାଘ ମାରି
ମାମୁଁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିକି ଏ କଥା
ଡରିଗଲି ମୁହିଁ ଭାରି ।

ପରୁରିଲି ତୁମେ ବାଘ ମାରି ଯିବ
ରାଜି ହେବେ କ'ଣ ଆଇ ?
ମାମୁଁ କହିଥିଲେ ଆଇର ଆଦେଶ
ବାଘମାରି ଯିବା ପାଇଁ ।

କହିଥିଲେ ମାମୁଁ ଯିବୁ ମୋ ସାଥରେ
ବେଗେ ଦେ' କାମ ସାରି
ଦୁଇ ଚକିଆରେ ଦୁହେଁ ମିଶି ଯିବା
ଯେମିତି ବାଜିବ ଚାରି ।

ଥରି ଥରି ମୁଁ କହିଲି ମାମୁଁ ହେ
ଯିବିନାହିଁ ବାଘ ପାଶେ
ବଣର ରଜା ସେ ମହା ବଳବାନ
ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ନାଶେ ।
ଠୋ ଠୋ ହସି କହିଥିଲେ ମାମୁଁ
ଯାଉଛି ମୁଁ ଗୋଟେ ଗାଁ
ଖୋରଧା ପାଖରେ ସେଇ ଗାଁ ଅଛି
ବାଘମାରି ତାର ନାଁ ।

ମିକିର ଗାଡ଼ିଚଲା

ଟିକି ମୁଷା ମିକି ଅଳିକଲା ଦିନେ
କିଣିଦିଅ ବାପା ସୁଟି
କୁକୁର, ବିଲେଇ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ମତେ
ବେଗରେ ଯିବି ମୁଁ ଛୁଟି ।

ବଜାରରୁ ବାପା ସୁଟି କିଣିଦେଲେ
ରଙ୍ଗ ଥିଲା ତାର ନାଲି
କହିଥିଲା ମିକି ପାଠଶାଳା ଆଉ
ଯିବିନି ମୁଁ ଖୁଲି ଖୁଲି ।

ସେଇଲାଗେ ମିକି ଛୁଟାଇଲା ସୁଟି
ଗଛେ ଲାଗି ଗଲା ପଡ଼ି
ଖଣ୍ଡିଆ, ଖାବରା ହୋଇଯାଇ ମିକି
ପକାଇଲା ସେଠି ରଡ଼ି ।

ଖବର ପାଇକି ବାପା ଧାଇଁ ଆସି
ସେନେହରେ ତାକୁ ଧରି
କହିଲେ ମିକିରେ ବିପଦ କଟିଲା
ଜୀବନ ରଖିଲେ ହରି ।

ସାଥେ ସାଥେ ତାକୁ ଘରକୁ ଆଣିକି
ଦେହରେ ମଲମ ବୋଳି
ଗାଡ଼ି ଚଲାଇବା ନିୟମ କହିଲେ
ମୁହଁ ତା ହାତରେ ତୋଳି ।

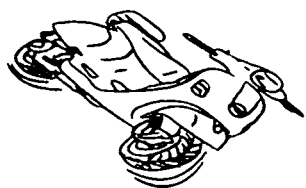

ଚାଳିଶ ବେଗରେ ଚଲାଇବୁ ଯଦି
ସଡ଼କରେ ଦୁହି ଗାଡ଼ି
ବୋଲରେ ତୋହର ଗାଡ଼ିଟି ରହିବ
ଯିବନି କୁଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ।

ତ୍ରାଫିକ ଲାଇଟ ଜଳୁଥିଲେ ନାଲି
ରୋକିଦେବୁ ଗାଡ଼ି ଦୁହି
ସବୁଜ ଜଳିଲେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବୁ
ଶିଖାଉଛି ତତେ ମୁହିଁ ।

ମୋଡ଼ିବା ଆଗରୁ ଇଣ୍ଡିକେଟର ଦେଇ
ଆଗପଛ ଦେବୁ ଖୁହିଁ
ନିରାପଦେ ତେବେ ଗାଡ଼ିଟି ଖୁଲିବ
ଧକ୍କା ଜମା ହେବ ନାହିଁ ।

ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ଶୁଣିସାରି ସବୁ
ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରିକି ମିକି
କହିଲା ବାପାହେ ଗାଡ଼ି ଚଲାଇବା
ନିୟମ ଗଲି ମୁଁ ଶିଖୁ ।

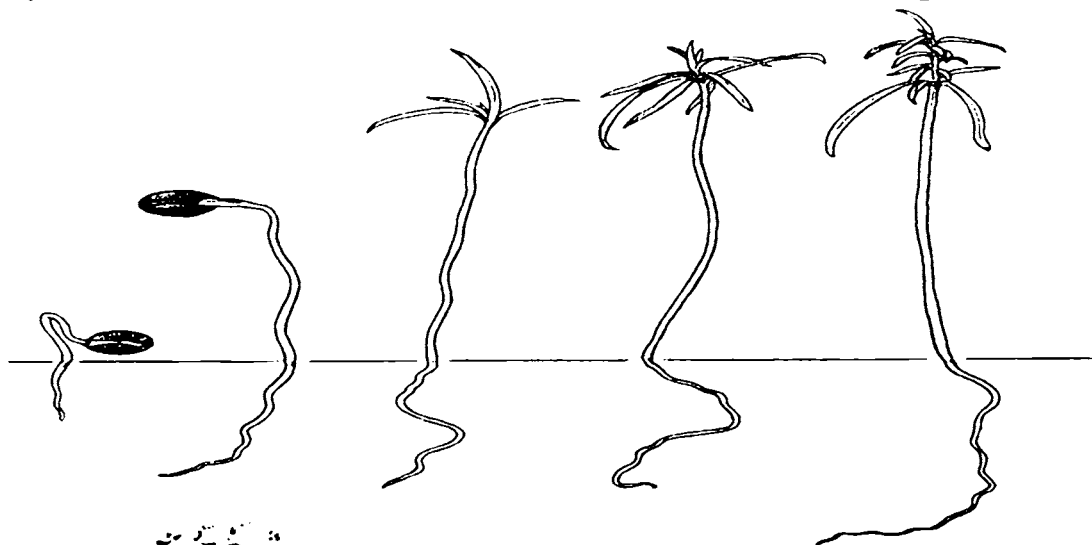
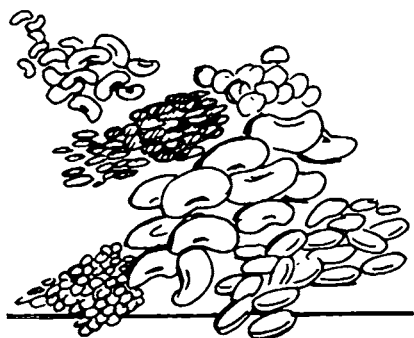

ଗଛ

ଦେଖିବାକୁ ସିଏ ନିହାତି ଛୋଟିଆ ନାମ ତା ମଞ୍ଜି
ଆଗାମୀ ଗଛକୁ ଯତନେ ରଖୁଛି ପେଟରେ ଖଞ୍ଜି ।

ପାଇଲେ ପବନ, ଉତ୍ତାପ ଓ ପାଣି ଆଖି ସେ ମେଲେ
ସୂରୁଜ ଆଲୋକ ଦେଖିବା ପାଇଁକି ମାଟିକୁ ଠେଲେ ।

ଛୋଟିଆ ଗୁରାକୁ ଖାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ପତର ବାଜ
ବଡ଼ହେଲେ ଗଛ ବନାଏ ନିଜର ଖାଇବା ଚିଜ ।

ଧରଣୀ କୁକୁରୁ ତେର ବାଟ ଦେଇ ଆଣେ ସେ ପାଣି
ପାଣି ସାଥେ ସାଥେ ଆଣିଦିଏ ଖାଦ୍ୟସାର କୁ ଟାଣି ।

ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ଅଜ୍ଞାନକାମଳ ବାଷ୍ପ ପ ନେଇ
ଖାଇବା ବନାଏ ପାଣିକୁ ସେଥିରେ ମିଶାଇ ଦେଇ ।

ସେଇଥିପାଇଁ କି ଦରକାର ହୁଏ ଦିନର ଖରା
ପତର ଅଟଇ ଗଛର ରୋଷେଇ ଘରଟି ପରା ।

ରୋଷେଇ ସାରିକି ଦେଇଥାଏ ସିଏ ଅମଳଜାନ
ତାହାକୁ ପ୍ରାଣୀଏ ନିଶ୍ବାସ ନେଇକି ବଞ୍ଚିତ ଜାଣ ।

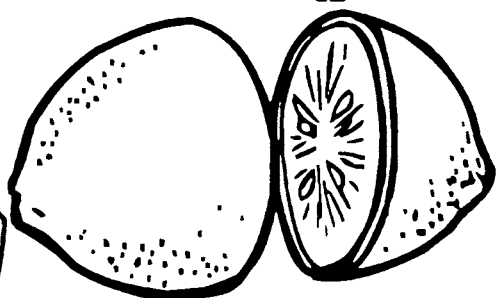
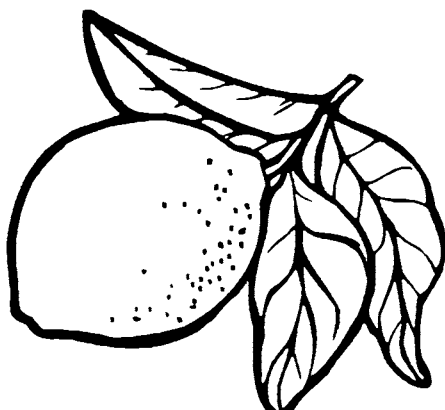

ମୁଁ କିଏ ?

ଡ଼ଉଲ ଡ଼ଉଲ ଚେହେରା ମୋହର
ପିଲାଦିନେ ରଜା ଶାଗୁଆ
କଥା ଲଙ୍କା ସାଙ୍ଗେ ମିତ ମୁଁ ବସିଛି
ହେଉ ପଛେ ସିଏ ରାଗୁଆ ।

ଜଗୁଆ ପାଟିକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ
ଲୁଣ ସାଙ୍ଗେ ମତେ ଚାଟିଲେ
ଥପ ଥପ ହୋଇ ରସ ଝରିଯାଏ
ପନିଖୁରେ ମତେ କାଟିଲେ ।

ପାକଳ ହୋଇକି କରିଥାଏ ମୁହଁ
ହଳଦିଆ ରଜା ଧାରଣ
ସନ୍ତୋଷୀ ପୂଜାରେ ଛୁଇଁବାକୁ ମତେ
ସଜିବିଁ କରନ୍ତି ବାରଣ ।

ଖରାଦିନ ଯେବେ ଆସିଯାଏ ସେବେ
ବଢ଼ିଯାଏ ମୋର ଗୁହ୍ନିଦା
ସରବତ କରି ରସ ମୋ ପିଇଲେ
ଦେହ ପାଇଁ ହୁଏ ଫାଇଦା ।

ବରଷଟି ସାରା ଖାଇବା ପାଇଁକି
କରିକି ମନରେ ବିଚାର
ଜେଜେ ମା ମତେ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ
କରନ୍ତି ସୁଆଦ ଆଗର ।

ଜାଣିଲକି ପିଲେ ଲେମ୍ବୁ ମୋର ନାଁ
ଅଟେ ସିନା ମୁହଁ ଆମ୍ବିଳା
ଖାଦ୍ୟସାର 'ଗ' ରସେ ମୋ ଭରିଛି
କରବି ତୁମକୁ ଦମିଳା ।

ଭାରତ ମାତା

ଭାରତ ମାତାର ସନ୍ତାନ ମୁହିଁ
କୁହାର କରେ ତା ମାଟିକୁ ଛୁଇଁ ।
ହିମାଳୟ ସାଜେ ମକୁଟ ହୋଇ
ସାଗର ଦିଏ ତା ଚରଣ ଧୋଇ ।
ତାରା ଝିଲମିଲ ଆକାଶ ତାର
ଝରଣା, ନଇ ତା ଗଳାର ହାର ।
ଏ ଦେଶର ମା ସହନଶୀଳା
ଜୀବନ ତାହାର ଅପଣା ପିଲା ।

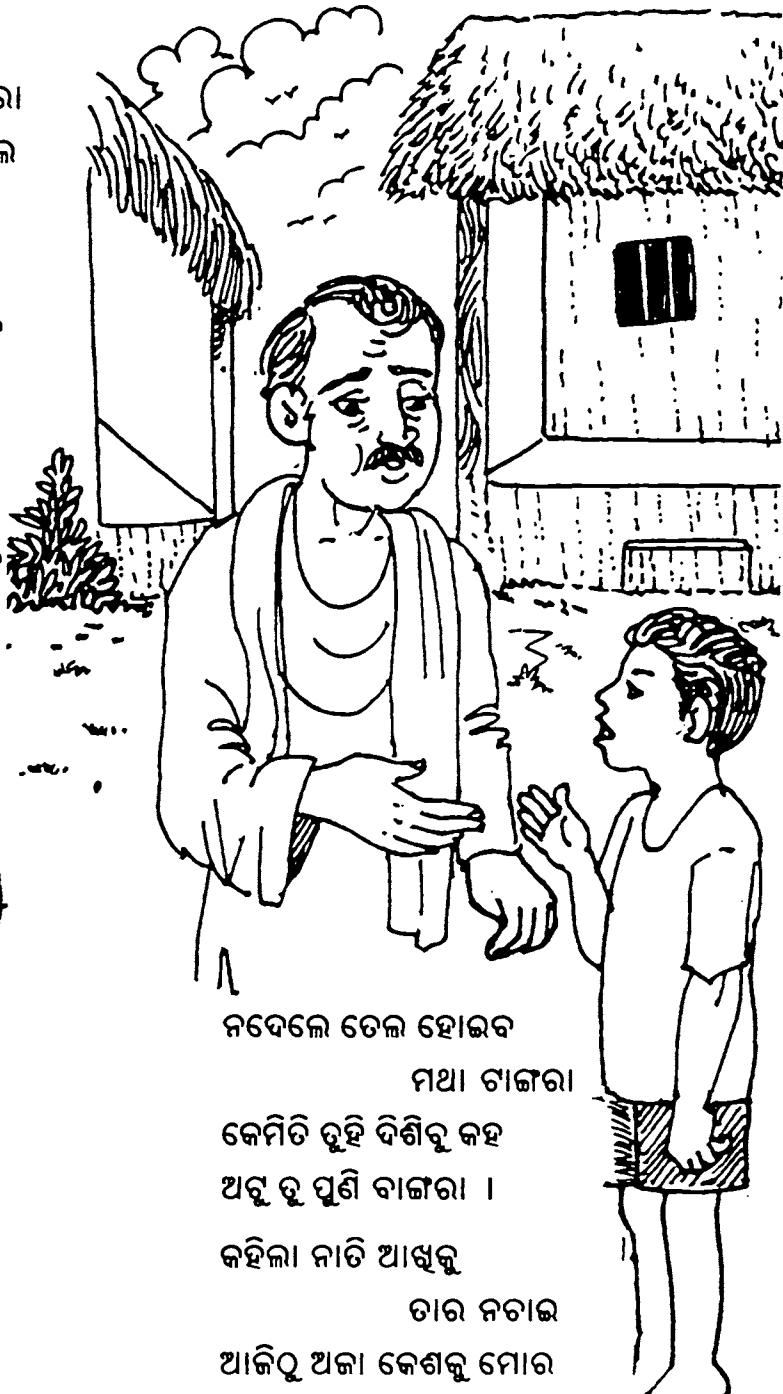
ଗଛ, ପାହାଡ଼କୁ ପୂଜନ୍ତି ଏଠି
ଖଟାନ୍ତିନି କିଏ କାହାକୁ ବେଠି ।
ଜାତି, ଜାତି ଲୋକ ବୁଝନ୍ତି ମିଶି
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିନ ତା ମଧୁର ରାତି ।
ମୁନି ରଷି ଏଠି କରନ୍ତି ଧ୍ୟାନ
ବଢ଼ାଇ ଥାଆନ୍ତି ଅସଲ ଜ୍ଞାନ ।
ମଣିଷ ରୂପରେ ଜନମିଛନ୍ତି
ଏହିଠାରେ ରାମ ଅଯୋଧ୍ୟାପତି ।
ତା କୋଳେ ଜନମି ଯାଇଛି ତରି
ନାଉବି ଧୂଳି ତା ତିଳକ କରି ।

କେଶର ଆହାର

କହିଲେ ଅଜା ନାତିକୁ
ଆରେ ଡହରା
ତୁଟିରେ କିଆଁ ନଦେଇ ତେଲେ
କରିଛୁ ତାକୁ କହରା ।

ଲାଗିଲେ ତେଲ ହୋଇବ
କେଶ କଅଁଳ
ମଥାରେ ତୁଟି ଉଠିବ ପୁଣି
ହୋଇକି ପୁରା ଗହଳ ।

ଆହାର ଦେଖ ଦେହକୁ
କରେ ଶକତ
ପସିଲେ ତେଲ ମଥାରେ ନିତି
କେଶକୁ ମିଳେ ବକତ ।

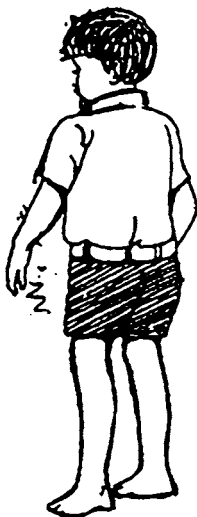

ନଦେଲେ ତେଲ ହୋଇବ
ମଥା ଟାଙ୍ଗରା
କେମିତି ତୁହି ଦିଶିବୁ କହ
ଅବୁ ତୁ ପୁଣି ବାଙ୍ଗରା ।
କହିଲା ନାତି ଆଖୁକୁ
ତାର ନତାଇ
ଆଜିଠୁ ଅଜା କେଶକୁ ମୋର
ତେଲରେ ଦେବି ପରୁଇ ।

ଜହ୍ନ ମାସୁଁ

ପୁନେଇ ରାତିରେ ତାରାଙ୍କ ମେଳରେ
ହସୁଥିଲା ଯେବେ ଶଶି
ମୋହରି ଡାକରେ ଉଜ ଆକାଶରୁ
ପଡ଼ିଲା ଛାତରେ ଖସି ।

ପାଖରେ ପାଇକି କହିଲି ଜହ୍ନକୁ
ନାମ ଅଟେ ମୋ ରାମୁ
କାହିଁକି କହିଲ ବାପ, ପୁଅ, ନାତି
ଡାକନ୍ତି ତୁମକୁ ମାମୁଁ ।

ଶରଧାରେ ହସି କହିଲେ ରାମୁରେ
ଉତ୍ତରୀ ଅଟେ ମୋ ମହୀ
ରାତିରେ ଜୋଛନା ଦେବା ପାଇଁ ତାକୁ
ଆକାଶେ ଥାଏ ମୁଁ ରହି ।
ତୁମେ ମାନେ ସବୁ ତାହାରି ସତ୍ତାନ
ତେଣୁ ମୁଁ ତୁମର ମାମୁଁ
ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ କହିଲି
ବୁଝିଲୁ କି ନାହିଁ ରାମୁ ?

ମେଲେରିଆ

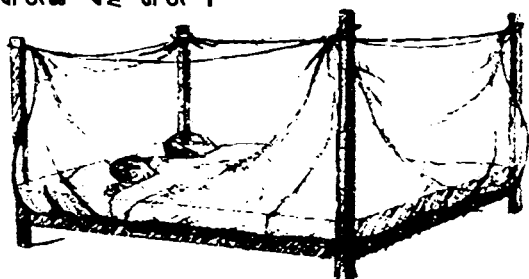
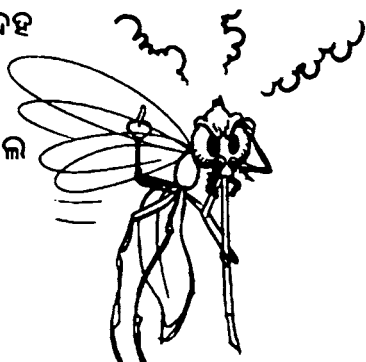
ସୋନୁକୁ ଦିନେ ହୋଇଲା ଜର
ଆସିଲା ଥରି ଥରି
କାମକୁ ଛାଡ଼ି ବସିଲେ ମା
କୋଳରେ ତାକୁ ଧରି ।

କହିଲା ସୋନୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଅ
ଲାଗୁଛି ଶୀତ ଭାରି
ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲେ ଆଣିକି ବାପା
ମୋଟା କମ୍ପଳ ଗୁରି ।

ତଥାପି ଜର କମିଲା ନାହିଁ
ଆଉ ଆଣିଲେ ପାଣି
ପାଖରେ ବସି ପୋଛିଲେ ଦେହ
ଓଦା କରିକି କାନି ।

ଡରିକି ବାପା ସୋନୁକୁ ନେଲେ
ପାଖ ଡାକ୍ତରଖାନା
ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା କଲାବୁ ଯାଇ
ପଡ଼ିଲା ରୋଗ ଜଣା ।

କ୍ଲୋରୋକୁଇନ ବଟିକା ନେଇ
କହିଲେ ଡାକ୍ତର
ଆନୋପେଲିସ ମଶା କାମୁଡ଼ି
କରିଛି ଏହି ଜର ।

ଏଇ ଜରଟି ବିପଦମୟ
ନାଁ ତି ମେଲେରିଆ
ରକ୍ତ କଣିକା ପାଟିବା ହେବୁ
ଦେହଟି ରଡ଼ନିଆଁ ।

ଘର ପାଖରେ ରହିଛି ଯଦି
ଜମା ହୋଇକି ପାଣି
ସେଇଠି ମଶା ଦିଅନ୍ତି ଅଣ୍ଟା
ଆଜିଠୁ ରଖ ଜାଣି ।

ମଶା ନହେବା ପାଇଁ ରଖୁବ
ସଫା ଅଗଣା ଘର
ତାହେଲେ ଯାଇ ମେଲେରିଆକୁ
ନଥିବ ଜମା ଡର ।

ମଶାରୀ ଟାଙ୍ଗି ଶୋଇବ ନିତି
କରିବ ନାହିଁ ହେଲା
ଝୁଣାର ଧୂଆଁ ବୁଲାଇ ଦେବ
ନିଇତି ସଞ୍ଜ ବେଳା ।

କିନ୍ତୁ

କିନ୍ତୁ ଅଟେ ଘରେ ସବୁର ସାନ
ତୋଫା ମୁହଁ ତାର ଠେକୁଆ କାନ ।

ମା' ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଭାରି
ବୟସ ତାହାର ଜମାରୁ ଖୁବି ।

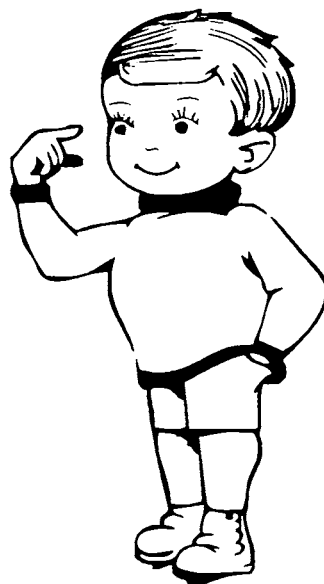
ପାଟି ଲାଗେ ତାର ଟିକେ ସେ ଖନା
ଦାନ୍ତ ଘଷିବାକୁ କରେ ସେ ମନା ।

ଆସିଗଲେ ଦିନେ ଗାଁରୁ ଅଜା
କିନ୍ତୁକୁ ଲାଗିଲା ବଢ଼ିଆ ମଜା ।

ଅଜାଙ୍କର ଥିଲା ପାକୁଆ ପାଟି
ଖାଉଥିଲେ ସିଏ ପକଡ଼ି ବାଟି ।

ପରୁରିଲା କିନ୍ତୁ ହଇଏ ଅଜା
ବିନା ଦାନ୍ତେ ତୁମେ ପାଉଛ ସଜା ।

ଦାନ୍ତ ଲାଗି ଆମେ ଚୋବାଇ ଖାଉ
ତୁମେ କୁହ କିଆଁ ଖାଉଛ ଜାଉ ?

କିନ୍ତୁକୁ ସେନେହେ କୋଳରେ ଜାକି
କହିଥିଲେ ଅଜା ଭିଜାଇ ଆଖି ।

ପିଲାଦିନେ ସିଏ ଚଗଲା ଥିଲେ
ମା'ଙ୍କ କଥାକୁ ନ ମାନି ଚିଲେ ।

ନ ଘଷିକି ସିଏ ସକାଳେ ଦାନ୍ତ
ଖାଉଥିଲେ ବାସି ପଖାଳ ଭାତ ।

ଅକାଳରେ ଦାନ୍ତ ପଡ଼ିଲା ଝଡ଼ି
ପାରିଲେନି ଖାଇ ଚଣା ଓ ବଡ଼ି ।

ପାକୁଆ ହେବାର କାରଣ ଜାଣି
ଝରିଲା କିନ୍ତୁର ଆଖୁରୁ ପାଣି ।

କାନଧରି କିନ୍ତୁ କହିଲା ଅଜା
ଜାଣିଗଲି ଦାନ୍ତ ଘଷାର ମଜା ।

ଘଷିବି ଦାନ୍ତ ମୁଁ ଏଣିକି ପରା
ଆସିବା ଆଗରୁ ସକାଳ ଖରା ।

ପୁଅ, ଝିଅ

ମୁନା, ମୁନି ଦୁହେଁ କାଆଁଳା ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ
ମୁନାର ଶରୀର ଟାଣୁଆ ଅଟଇ
ମୁନିର ଦେହଟି ଲହୁଣୀ ।

ବଡ଼ ହେଲା ଯେବେ ଖଡ଼ି ଛୁଆଁ ହେଲା ମୁନାର
ମୁନିର କାନଟି ଫୋଡ଼ାହେଲା ସେବେ,
ପିନ୍ଧିଲା ଫୁଲ ସେ ସୁନାର ।

ବହିଧରି ମୁନା ଗୁହାଳୀ ହୋଇଲେ ପାଆର
ଘରଟି ଭିତରେ ମୁନି ରହି କରି
ବୋଲ ହାକ କରେ ମାଆର ।

ପାଠଶାଳା ଯାଇ ଶିଖୁଥିଲା ମୁନା ଉଡ଼ାଣ
ମାଆର ସାଥରେ ପାଇଟି କରିକି
କାନ୍ଦୁଥିଲା ମୁନି ପରାଣ ।

ମାଆ କହୁଥିଲେ ଧନ ତୁ ଅଟଇ ପର ର
କାମ ଶିଖୁଥିଲେ ବାହାହେଲା ପରେ
ଟେକ ତୁ ରଖୁବୁ ଘରର ।

ଗୁହାଳୀ ଯିବାକୁ କାନ୍ଦେ ନିତି ମୁନି ଧକେଇ
ଏତିକିବେଳକୁ ସହରରୁ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଲେ ତାର କକେଇ ।

ଭାଇ, ଭାଉଜକୁ ଦେଇଥିଲେ ସିଏ ସନ୍ଦେଶ
ଝିଅମାନେ ପରା ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି ଏବେ ବିଦେଶ ।

ପୁଅଟି ପଢ଼ିଲେ ଖାଲି ନିଜ ପାଇଁ ପଢ଼ିବ
ଝିଅ ପଢ଼ିଥିଲେ ନିଜ ହାତରେ ସେ
ଭାବି ବଂଶଧର ଗଢ଼ିବ ।

ବାପା ରାଜି ହେଲେ ମୁନି ଗଲା ମୁନା ସାଥରେ
ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଗୁଟଶାଳୀ ଯାଇ
ପାଠେ ଯାଇଥିଲେ ମାତିରେ ।

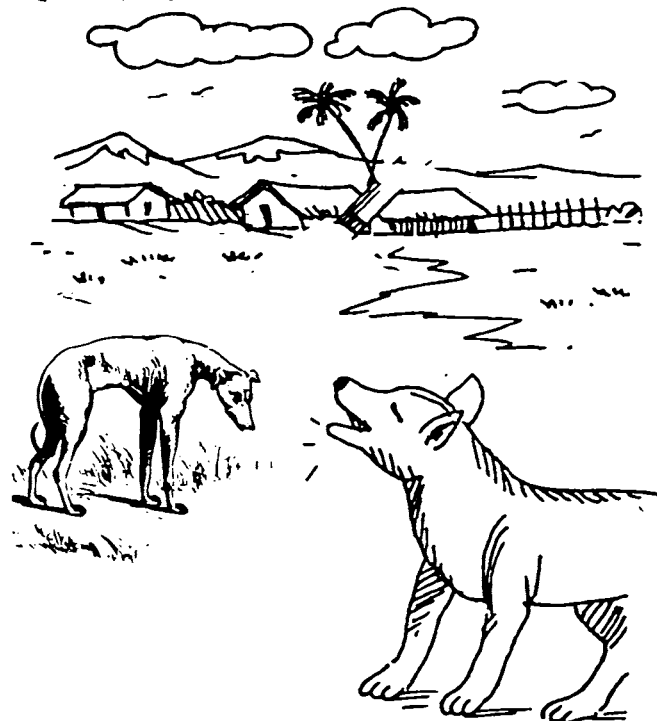
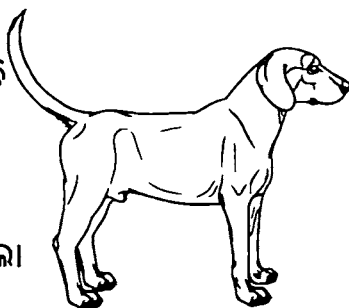
ସୁସ୍ଥ ରହିଲେ

କୁକୁର ରଜାଟି କାଳିଆ
ଦୂରବଳ ବୋଲି ଦଉଡ଼ାଏ ତାକୁ
ବଳୁଆ କୁକୁର ବଳିଆ ।

ଦୁଃଖ ଦେଖ ତାର ଅରୁଣା
କାଳିଆ କୁକୁର ପାଇଁକି ମନରେ
ଆସିଲା ଅଶେଷ କରୁଣା ।

ମା'ଠୁ ଖାଇବା ମାଗିକି
ଶରଧାରେ ସିଏ ଖୋଇଥିଲା ନିତି
କାଳିଆ କୁ ଜଗି ବସିକି ।

ଅରୁଣା ଠୁ ଖାଇ ବକତ
କାଳିଆ ଦେହରେ ତାକତ ଆସିଲା
ହୋଇଗଲା ସିଏ ଶକତ ।

କହିଲା ଅରୁଣା ସ୍ନେହରେ
କାଳିଆ ଆଉ ଦୁ ଡରିବୁନି ଜମା
ବଳ ଆସିଲାଣି ଦେହରେ ।
ଗୋଡ଼ାଇଲା ଦିନେ ବଳିଆ
ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ନ ଜାକି ଭୁକିଲା ଜୋରରେ
ସାହସ ର ସହ କାଳିଆ ।
ବଳିଆ ବାଟକୁ ଭାଜିକି
ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଦୂରକୁ ଯାଇକି
ଖୋଲିଥିଲା ମାଟି ରାଗିକି ।
ଶୁଣ ପିଲେ ଯେତେ ଡରୁଆ
ସୁସ୍ଥ ରହିଲେ ଦୁଃଖ ମାନକୁ
କରିବନି ତୁମେ ପରୁଆ ।

ସୁନା ସୁନା

ଚିଢ଼ି ଦେଖିସାରି ଶୋଉ ଶୋଉ ମୁନା

ହୋଇଯାଏ କେତେ ରାତି

ସେଇଥି ପାଇଁକି ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ

ଗାଳି ଶୁଣେ ମଥା ପାତି ।

ଦଶଟାରେ ଉଠି ତରତର ହୁଏ

ପାଇଟି ସରେନି ମୋଟେ

ଅଗାଧୁଆ ସିଏ ପାଠଶାଳା ଯାଏ

ପରଟା ଖାଇକି ଗୋଟେ ।

କେଜେବାପା ଦିନେ ମୁନାକୁ ଡାକିକି

କହିଲେ ମୁରୁକି ହସି

ଗୁମର କଥାଟି କହୁଟି ତତେ ମୁଁ

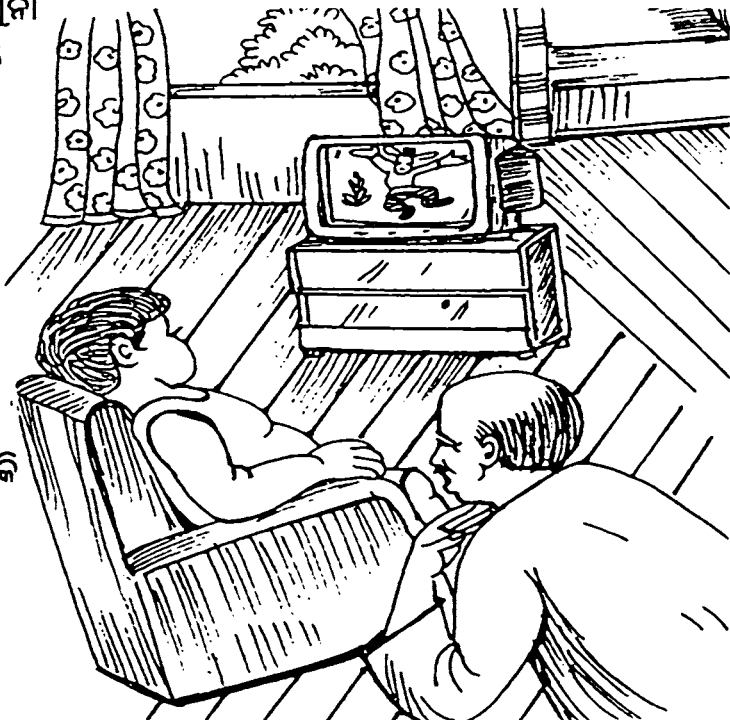
ଶୁଭଶୁ ପାଖରେ ବସି ।

ସବୁଦିନେ ତୁହି ପଛେ ପଡ଼ିଅଛୁ

ସମୟ ଧାଉଁଛି ଆଗ

ସମୟ ଆଗେରେ ରହି ତୁ ପାରିବୁ

କରିଲେ ଗୋଟିଏ ବାଗ ।

ସଅଳ ଶୋଇଲେ ସଅଳ ଉଠିବୁ

ହେବ ତୋର ଜିତା ପଟ

ରାତି ଚିଢ଼ି ଦେଖା ଛାଡ଼ିଦେ ରେ ନାତି

ନ କରି ଆଉ ତୁ ହଟ ।

ଚିଢ଼ି ନ ଦେଖିକି ସଅଳ ଉଠିଲା

କେଜେକ କଥାଟି ମାନି

ଜଳଦି ଉଠିବା ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଲେ

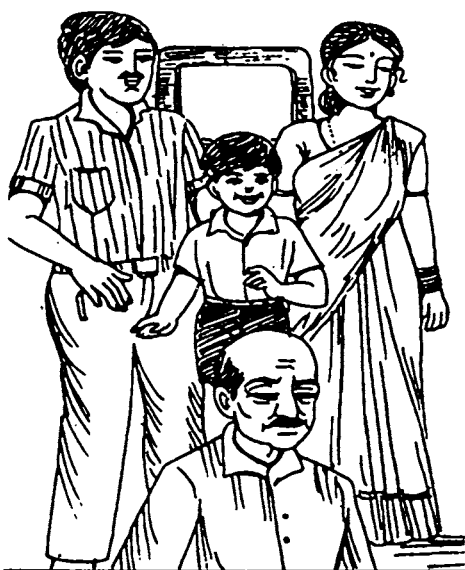
ବାପା, ବୋଉ ଆଉ ନାନୀ ।

ସବୁକାମ ସାରି ସଠିକ ସମୟେ

ଫୁଲ ଗଲା ଯେବେ ମୁନା

ଅବଧାନେ ତାର ପିଠି ଥାପୁଡ଼ାଇ

କହିଥିଲେ ମୁନା ସୁନା ।

କଟକ ସହର

କଟକ ମୋ ପିୟ ସହର

ତାହାରି କୋଳରେ କାଟିଛି ମୁଁ କେତେ
ସକାଳ ଓ ଦୁଇପହର ।

ବାପାଙ୍କ ହାତକୁ ଧରିକି

ଆନିକଟ ଠାରେ ମହାନଦୀ ଦେଖୁ
ଥରି ମୁଁ ଡାକିଛି ହରିକି ।

ବାଲିଯାତ ମୁହଁ ଯାଇକି

ଦହିବରା ଆଉ ଠୁଙ୍କା ପୁରି ଖାଇ
ଘରକୁ ଆସିଛି ଧାଇଁକି ।

ମନେ ଅଛି ଶିଶୁ ଦିବସ

ଗୁଲିଗୁଲି ମୁହଁ ବାରବାଟୀ ଯାଏ
ନ ହେଇ ଚିକେ ବି ଅବଶ ।

ଦଶହରା ବଡ଼ ପରବ

ଗୁମିମେଡ଼ ଦେଖୁ ଖୁସି ମୁଁ ହେଇଛି
ମନେ ମୋ ଆସିଛି ଗରବ ।

‘ସମାଜ’ ଅଫିସ ଭିତରେ

ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ମୁରତି ଦେଖୁକି
ଆନନ୍ଦ ଆସିଛି ଚିତ୍ତରେ ।

ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ଯାଇଛି

ବଗିଚା ମଝିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘଡ଼ି ଦେଖୁ
ଆବାକାବା ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ସମୟ ବଢ଼ିଛି ଘୁରିକି

ଦୂର ସହରରେ ଦିନ ମୁଁ କାଟୁଛି
କଟକ କୁ ଝୁରି ଝୁରି କି ।

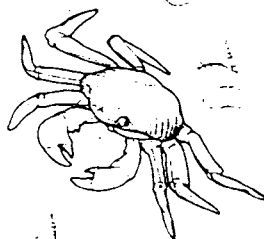

ଲାଞ୍ଜା ବିଦ୍ଵାନ ଜୀବ

ମୁନା ର ଉପାଧି ଦେଖୁ କରି ଅଜା
କହିଥିଲେ ଖଟେ ବସି
ମଗଜେ ତୋ'ର କେତେ ବୁଦ୍ଧି ଅଛି
ଦେବି ଆଜି ମୁହଁ କସି ।

ପାନ କୁ ପାକୁଳି ପରୁରିଲେ ଅଜା
ବୁଲାଉକି ଓଠେ କିଭ
କହିଲୁ ଦେଖିବା ଲାଞ୍ଜା ନ ଥାଇକି
କିଏ ସେହି ତିନି ଜୀବ ?

ମନ ଦରପଣେ ଦେଖୁଗଲା ମୁନା
ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଯେତେ ଜାତି
ସଭିକ ପଛରେ ଲାଞ୍ଜା ଯେ ଲମ୍ବିଛି
ଶୁଆ, ଶାରୀ, ସିଂହ, ହାତୀ ।

ରାଗିଯାଇ ମୁନା କହିଲା ଅଜାକୁ
ବିନା ଲାଞ୍ଜା ଜୀବ ନାହିଁ
ବୁଝାଟାରେ ଅଜା ମୋ ସାଥରେ ତୁମେ
ଲାଗୁଅଛ କାହିଁପାଇଁ ?
କହିଥିଲେ ଅଜା ମଣିଷ, କଙ୍କଡ଼ା,
ବେଙ୍ଗ ପରା ତାଙ୍କ ନାଁ
ଉତ୍ତର ଶୁଣିକି କାବା ହୋଇ ମୁନା
କରିଦେଲା ପାଟି ଥାଁ ।

ବୋତଲାସୁର

ସାଗର କୂଳରୁ ପାଇଥିଲା ମୁନା ବୋତଲଟିଏ
ଭାବିଲା ସୁନ୍ଦର ବୋତଲଟି ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଛି କିଏ ?
ଖୁସିରେ ଘରକୁ ଦଉଡ଼ିଲା ସିଏ ହାତରେ ଧରି
ବୋତଲ ଉପରେ ଲାଗିଥିଲା ଚକଚକିଆ ଜରି ।
ଛାତକୁ ଯାଇକି ଖୋଲିଦେଲା ମୁନା ଯେମିତି ଠିପି
ଅସୁର ବାହାରି ଧରିଥିଲା ମୁନା ବେକକୁ ଚିପି ।
କହିଲା ଅସୁର ଶୋଇଥିଲି ବନ୍ଦ ବୋତଲେ ମୁହିଁ
ଠିପି ଖୋଲିଦେଇ ଉଠାଇଲୁ ମତେ କାହିଁକି ତୁହି ?
ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ହେଉଅଛି ଭୋକ ଲାଗୁଛି ମତେ
ବୁଝୁ କରକି ନିମିଷରେ ଗୋଟା ଗିଳିବି ତତେ ।
ସାହସ କରିକି କହିଥିଲା ମୁନା ମିଛ ତୁ କହୁ
ବିଶାଳ ଦେହ ତୋ କେମିତିକା ତୁହି ବୋତଲେ ରହୁ ?

ନିଜକୁ ଗୁଲାଇ ଆଉ ମତେ ତୁହି ଭାବୁଛୁ ବୋକା
ଜାଣିଗଲି ଛୋଟପିଲା ବୋଲି ମତେ ଦେଉଛୁ ଧୋକା ।
କହିଲା ଅସୁର ଯାଉନାହିଁ ତୁହି ପରତେ ମତେ
ବୋତଲେ ପଶିକି ଦେଖାଇ ଦେବି ମୁଁ ଏଇଲେ ତତେ ।
ହୋଇଯାଇ ଧୂଆଁ ପଶିଲା ଅସୁର ବୋତଲେ ଯାଇ
ତୁରନ୍ତ ଠିପିକୁ ବନ୍ଦକଲା ମୁନା ମଉକା ପାଇ ।
ବୋତଲକୁ ନେଇ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ମୁନା ସମୁଦ୍ର ଜଳେ
ଜୀବନ ପାଇକି ଫେରିଥିଲା ମୁନା ଘରକୁ ବଳେ ।
ମନେରଖ ପିଲେ ମୁକୁଳିଲା ମୁନା ସାହସ ହେତୁ
ବିପଦ ବେଳରେ ମୁନା କଥା ସଦା କରିବ ହେତୁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ

ମୋବାଇଲ ଫୋନ କାରସାଦି ଦେଖୁ
 ଅଜା କହିଥିଲେ ଏ
 ଦଶହରା ବେଳେ ପୈକାଳି ବାଲା
 କରୁଥିଲା ପେଁ, ପେଁ
 କେଉଁ ମାସେ କୁହ ଗରମ ଅଧିକ
 ଛେଳି କହିଥିଲା ମେଁ
 ଗରମ ତାହାରେ ପିଠାଟି ପଡ଼ିକି
 ହେଉଥିଲା ସେଁ, ସେଁ

ଘରୁ ବାହାରଟି ଆମ ଅଜା ଯେବେ
 ଆଇ କରିଥାଏ କେଁ
 ଜେଜେଙ୍କ ରଜିଲା ବୁଟି କୁ ଦେଖିକି
 ହସୁ ଆମେ ପେଁ, ପେଁ
 ଛୋଟିଆ ନଳାଟି ଡେଇଁପଡ଼ି ବାପା
 ମତେ କହିଥିଲେ ଡେଁ
 ଅରଣା ମଇଁଷି ଦେଖିକରି ମିନି
 କାନ୍ଦିଥିଲା ଭେଁ, ଭେଁ ।

ଅଜାଙ୍କ ସଜା

ଅଜାଙ୍କ କାନରେ ନୋଲି

ବଜାରକୁ ଗଲେ ପାଉଁଡ଼ର ମେଞ୍ଚେ
ମୁହଁରେ ଦିଅନ୍ତି ବୋଲି ।

ଦଶହରା ଯେବେ ଆସେ

ଅତର ଲଗାଇ ବୁଲି ବାହାରନ୍ତି
ମହମହ ହୋଇ ବାସେ ।

ଆଇ ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ରଜା

କହିଥିଲେ ମତେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ
ଏଣିକି ତୁମର ଡ଼ଙ୍ଗ ।

ଧଳା ପଡ଼ିଲାଣି କେଶ

ବୟସ ହେଲାଣି ଏବେଠାରୁ ଆଉ
ହୁଅନାହିଁ ଏତେ ବେଶ ।

ଆଇଙ୍କୁ ନ ଶୁଣି ଅଜା

ବୁଟିକୁ ରଜାଇ କହିଲେ ହସିକି
ଗାଁ ର ଅଟେ ମୁଁ ରଜା ।

ରଜ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ

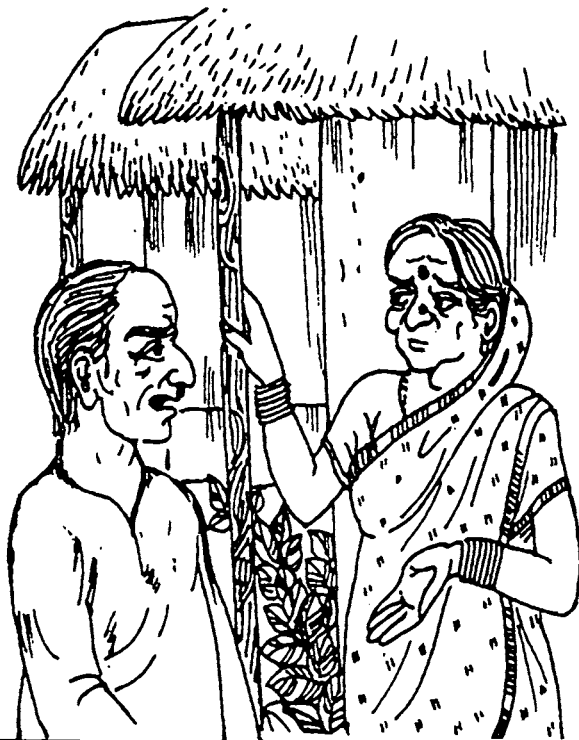
ଗଲୁକଲା ଯେବେ ଗାଁ ଲୋକସବୁ
ହୋଇଗଲେ ଘରେ ବୁଣ୍ଡ ।

ବଇଦ ପାଖକୁ ଯାଇ

ମଲମ ବୋଲିଲେ ଅଜାଙ୍କ ମଥାରେ
ଗାରୁ ଗାରୁ ହୋଇ ଆଇ ।

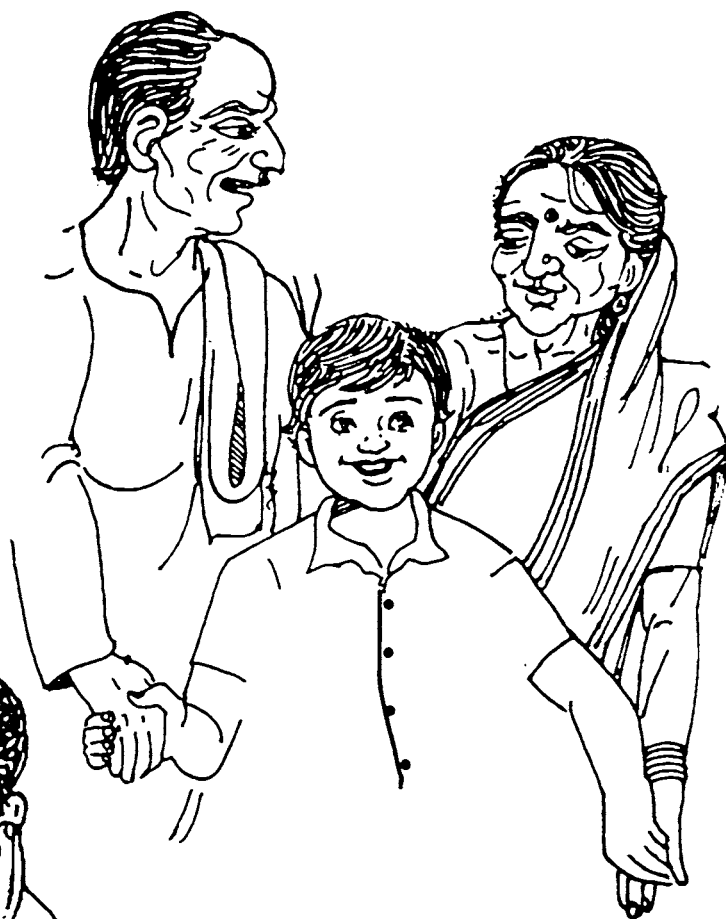
ଶେଷରେ କହିଲେ ଅଜା

ଆଇ କଥା ମୁହଁ ମାନିକି ଚଳିବି
ନହେଲେ ମିଳିବ ସଜା ।

ପାଠ ପଢ଼ାର ବାଗ

କୁନା ବୋଲି ଅଛି ଗୋଟେ ପିଲା
ପାଠ ପଢ଼ାରେ ସେ ଭାରି ଢିଲା ।
ଗୁହାଳୀ ଯିବାକୁ କରେ ମନା
ପରୀକ୍ଷା ଆସିଲେ ହୁଏ ବଣା ।
ଗାଁରୁ ଆସିଲେ ଅଜା, ଆଇ
ବୁଝାଇଲେ ତାକୁ ଏକା ପାଇ ।
ପାଠକୁ ଭାବୁଛୁ ତୁହି ଅରି
ପରୀକ୍ଷାକୁ ଡେଇଁ ଯାଉ ଢରି

ବରଷ ଆରମ୍ଭ ପଡ଼ ପାଠ
ତାହେଲେ ହୋଇବୁ ଭଲ ଗୁଟ ।
ନ ଥିବ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଭୟ
ପାଠକୁ କରିବୁ ତୁହି ଜୟ
ସେହିଦିନ ଠାରୁ ହେଲା କୁନା
ବାଇଶ କ୍ୟାରଟ ଖାଣି ସୁନା ।
ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ପାଠ ପଢ଼ି
ପରୀକ୍ଷା ଭୟକୁ ଦେଲା ଚଢ଼ି ।

ଆମ ଶୁଆ

ଆମ ଘରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ଶୁଆ
ରାଗିଯାଏ ସିଏ ଦେଖିଲେ କୁଆ ।
ନାଲି ଅଣ୍ଟା ତାର ଗୋଲିଆ ଆଖି
ଖାଏ ନିତି କଷ୍ଟା ଲଙ୍କାକୁ ଗୁଣ୍ଡ ।
ବାପା ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଭାରି
ବୁଲାନ୍ତି ଶୁଆକୁ ଅଗଣା ବାରି ।

ଦେଖିଲେ ମତେ ସେ ହୁଅଇ ଖୁସି
ଡରିଯାଏ ଯେବେ ଦେଖଇ ପୁଷି ।
ହରେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ସକାଳୁ ନିଏ
ଅତିହ୍ନା ଲୋକକୁ ପଥରେ 'କିଏ' ।
ଆମ ଶୁଆ ଅଟେ ବୁଦ୍ଧିଆ ଭାରି
ଗଣିପାରେ ସିଏ ଏକକୁ ଗୁରି ।

ଖଟର ସଉକି

ଘରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ପଟା ଖଟଟିକୁ
ଲାଗିଲା ବହୁତ ଚିଟା
ଭାବିଲା ଯାଇକି ବଜାର ବୁଲିବ
କବାଟ ହୋଇଛି ଫିଟା ।

ଠକ ଠକ କରି ଚାଲିଗଲା ସିଏ
ଭିଡ଼ିଥିବା ବଡ଼ ହାଟେ
ପୁରୁଣା ଖଟର ସଉକି ଦେଖି
ଆଡ଼ ହେଲେ ଲୋକେ ବାଟେ ।

ଦୋକାନ, ବଜାର ବୁଲି ଦେଖୁ ଦେଖୁ
ଆସିଗଲା କାହୁଁ ଗାଡ଼ି
ବିଚରା ଖଟର ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼କୁ
ଦେଇଥିଲା ସିଏ ମାଡ଼ି ।

ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ ବଡ଼େଇ ଦୋକାନ
ଯାଇଥିଲା ଭଜା ଖଟ
ଭାବିଲା ପିଲାଙ୍କ ପରି ସିଏ ଆଉ
କରିବନି କେବେ ହଟ ।

ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଭୟ ପାଇ ଖଟ
କୋଣରେ ପଡ଼ିଛି ଘରେ
ବାହାରକୁ ବୁଲି ଯିବାପାଇଁ ସିଏ
ମନେ ମନେ ଭାରି ଡରେ ।

ପାଣି

କହୁଛି ପିଲାଏ ବୁମ୍ବୁ
ମୋର ନାଆଁଟି ପାଣି
ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗେ ମୁଁ ସାଗରେ
କେତେ ଦେଖାଇ ଠାଣି ।

ପାଣିରୁ ବାଷ୍ପ ହୁଏ ମୁଁ
ଯେବେ ଖରାଟି ପାଏ
ସାଗର ବୁକୁରୁ ଉଠିକି
ସିଧା ଆକାଶ ଯାଏ ।

ଧବଳ ବାଦଲ ହୋଇକି
ନୀଳ ଆକାଶେ ଭାସେ
କାଳିଆ ରଙ୍ଗରେ ବଦଳେ
ଯେବେ ଆଷାଢ଼ ଆସେ ।

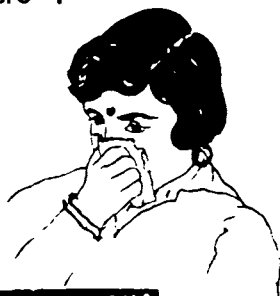

ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ହୋଇକି
ବୁନ୍ଦା ଆକାଶୁ ଖସେ
ପରଶ ମୋହର ପାଇକି
ସାରା ଧରଣୀ ହସେ ।

ଗୋଳିଆ ପାଣି ମୁଁ ହୋଇକି
ମିଶେ ସମୁଦ୍ରେ ଯାଇ
ଖୁସିରେ ଗରଜି ଥାଏ ମୁଁ
ନିଜ ଘରକୁ ପାଇ ।

ଚତୁର୍ଥ ଚୁ ଗତପତ

ନିଆଁରେ ଲୁଗା ପକାଇଦେଲେ
 ହୁଅଇ ଚତୁର୍ଥ
 ଆମରି କେଜେ ଆସିଲେ ପରା
 ହୁଅନ୍ତି ଭତ ଭତ ।
 ପବନ ପାଇଁ ଭାଙ୍ଗିଲା ଗଛ
 ହୋଇକି ମତମତ
 ବାପା ଆମର ରାଗିଲେ ଦାନ୍ତ
 କରନ୍ତି କତମତ ।
 ବିକୁଳି ଯେବେ ଆକାଶେ ମାରେ
 ଶୁଭଇ ଘତ ଘତ
 ଫେରିଲେ ଅଜା କବାଟ ପାଶେ
 କରନ୍ତି ଖତ ଖତ ।

ସହରୁ ଆସି କହନ୍ତି କଥା
 କକେଇ ବଡ଼ ବଡ଼
 ପତଳା ପିଲା କୁନାର ଦେଖ
 ଦେହଟି ନତ ନତ ।
 ଦିନରେ ବାଣ ପୁଟିଲେ ପାରା
 ଉଡ଼ନ୍ତି ଫତ ଫତ
 ଥଣ୍ଡା ପାଇଁ କି ମୁନିର ନାକ
 ହେଉଛି ସତ ସତ ।
 ପରୀକ୍ଷା ଯେବେ ଆସଇ ଛାତି
 ହୁଅଇ ଧତ ଧତ
 ପଟା ଖଟରେ ଶୋଇକି ଆଇ
 ହେଉଛି ଗତପତ ।

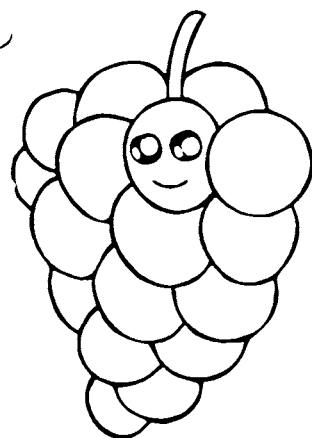
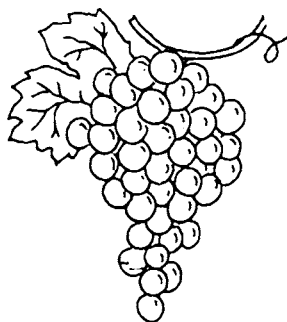
ଅଜୁର ଓ ବରକୋଳି

ଅଜୁର ଦିନଟେ କହିଲା ଗରବେ
 ବରକୋଳି ପାଶେ ଯାଇ
 କୋଳିଙ୍କ ଭିତରେ ରାଣୀ ମୁଁ ଅଟଇ
 ତୁହି ପରା ମୋର ଧାଇ ।

ଦେହ ମୋର ଦେଖୁ ତଉଲ ତଉଲ
 ରସରେ ରହିଛି ଭରି
 ପିଲାମାନେ ମତେ ଖୁସିରେ ଖାଆନ୍ତି
 ସରାଗରେ ହାତେ ଧରି ।

ମିଠା ରସେ ମୋର ଶରୀରଟି ଗଢ଼ା
 ଖଟା ତୁହି ବରକୋଳି
 ଗଛଟି ତୋର କଣ୍ଠରେ ଭରିଛି
 ପାରନ୍ତିନି ପିଲେ ତୋଳି ।

ଅଜୁର କଥାକୁ ଶୁଣି ବରକୋଳି
 କହିଥିଲା ଟିକେ କାଶି
 କାହିଁପାଇଁ ତୁହି ଗରବ କୁରୁଛୁ
 ବିଦେଶରୁ ଚାଲି ଆସି ।

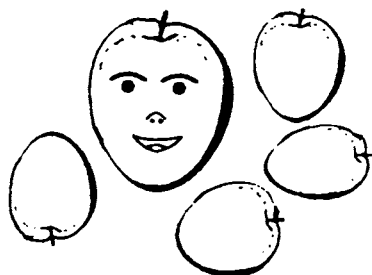
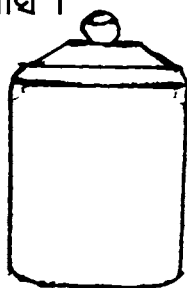

ପିଲାମାନେ ପରା ଶରଧାରେ ମତେ
 କଳରେ ରଖନ୍ତି ଜାକି
 କହୁଛି ମୋ'ର ଗୁଣର ଗାରିମା
 ଯେତେ ଅଛି ଆଉ ବାକି ।

ବରଷଟି ସାରା ଖାଇବା ପାଇଁ କି
 ଆଖୁର କରନ୍ତି ଆଇ
 ମୋ ଆଖୁର ପାଇଁ ପିଲା ଠାରୁ ବୁଢ଼ା
 ସଭିଏଁ ହୁଅନ୍ତି ବାଇ ।

ଧନୀ ଲୋକମାନେ ପଇସା ଦେଇକି
 କିଣିକି ଖାଆନ୍ତି ତତେ
 ଧନୀ ଓ ଗରିବ ଉଭୟ ଖାଆନ୍ତି
 ଛାଡ଼ି ନ ପାରିକି ମତେ ।

ଖାଦ୍ୟସାର 'ଗ' ଦେହେ ମୋ ଭରିଛି
 ଜାଣିଛୁ ଅଜୁର ଭାଇ
 ଖଟାମିଠା ହୋଇ ଅରୁଚି ପାଟିକୁ
 ସୁଆଦିଆ ଲାଗି ଥାଇ ।

ଆମ ଅଜା

ଅଜା ଆମ ଭାରି ଟାଣୁଆ

ନାଁଟି ତାଙ୍କର ପାଣୁଆ ।

ତମ୍ବାପରି ତାଙ୍କ ଶରୀର

ଗପ ସେ କୁହନ୍ତି ପରୀର ।

ବକୁଳା ବାଡ଼ିକୁ ଧରିକି

ଯାଆନ୍ତି ସେ ବିଲ ବାଡ଼ିକି ।

କାଖରେ ଜାକନ୍ତି ବହୁଆ

ପ୍ରିୟ ଶାଗ ତାଙ୍କ ବଥୁଆ ।

ରାତିରେ ହୁଅନ୍ତି ବାଉଳି
ଖାଆନ୍ତି ସେ ଭାତ ଚାଉଳି ।

କାବୁକୁ ଆଉଜି ବସିକି
କଥା ସେ ହୁଅନ୍ତି ହସିକି ।

ଗାଧୋଇ ଯାଆନ୍ତି ବୁଆକୁ
ଖାଆନ୍ତି ସେ ମୁଡ଼ି ମୁଆଁକୁ
ଧରିକି ମୋ'ର ହାତକୁ
ସାଥରେ ନିଅନ୍ତି ଯାତକୁ ।

ରଜା

ତରାଟ, ଯୁଇ, ଟଗର, ମଲୁ

ସଞ୍ଜିକ ରଜା ଧଳା

କାଉ କୋଇଲି, କଳମପାତୀ

ଅଟନ୍ତି ଗାଡ଼ କଳା ।

ଅଳିତା ନାଲି, ସିନ୍ଦୂର ନାଲି

ନାଲି ପାଟିଲା ଲଙ୍କା

ନାଲି ରକତ ଦେଖଇ ଯେବେ

ଲାଗଇ ମତେ ଶଙ୍କା ।

ସୂକ୍ଷ୍ମଗୁଣୀ, ସେବତୀ, ଚମ୍ପା

ହଳଦୀ ତାର ରଜା

ଗୋଲାପି ପଦ୍ମ ପୁଟଇ ସେଠି

ଯେଉଁଠି ଥାଏ ପଙ୍କ ।

ମାଟିଆ ଅଟେ ମାଟିର ରଜା

ମାଟିଆ ପୁଣି ତିଳ

ମାଟିଆ ଆଳୁ ଆଣିବା ପାଇଁ

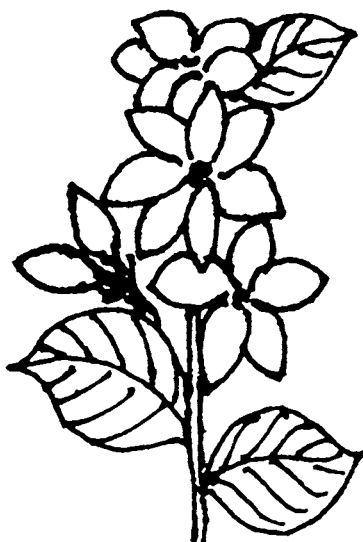
ଯାଆନ୍ତି ଅଜା ବିଲ ।

ସବୁଜ ଶାଗ, ସବୁଜ ଶୁଆ

ସବୁଜ ପୁଣି ଘାସ

ସବୁଜ ରଜା ହୁଅଇ ଧରା

ଆସିଲେ ବର୍ଷା ମାସ ।

ବାଇଗଣ ର ରଜାଟି ଦେଖ

ଅଟଇ ବାଇଗଣୀ

ଜାମୁକୋଳି ଖାଇବା ପାଇଁ

ବିକଳ ହୁଏ ମଣି ।

ଆକାଶ ନୀଳ, ସାଗର ନୀଳ

ନୀଳ ଅପରାଜିତା

ନୀଳକର୍ଣ୍ଣ ତୋଳିବା ପାଇଁ

ଅଳି କରୁଛି ମିତା ।

କମଳା ରଜା ସିନ୍ଦୂର ବୋଲା

ହନୁମାନଙ୍କ ଦେହେ

କମଳା ଲେମ୍ବୁ ଖାଇବ ବୋଲି

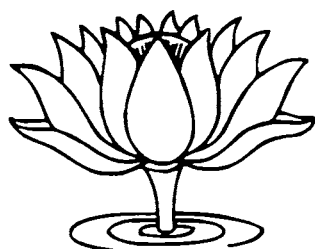
ନିଉତି ମୁନା କହେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସାତଟି ରଜା

ଅଛି ତୁମକୁ ଜଣା ?

କହୁଛି ମୁହିଁ ରଜାର ନାମ

ବା, ଘ, ନି, ଶ, ହ, ନା, ଲା ।

ମୋ ମା

ମାଆ ମୋ ଅଟନ୍ତି ତାକତରାଣୀ
 ବଟିକା ଦିଅନ୍ତି ବେମାର ଜାଣି ।
 କାମକୁ ଯାଆନ୍ତି ଚଳାଇ ଗାଡ଼ି
 ରୋଗୀ ମାନଙ୍କର ଦେଖନ୍ତି ନାଡ଼ି ।
 କାମ ସେ କରନ୍ତି ସକାଳୁ ଉଠି
 ମାସ ମାସ ଧରି ନଥାଏ ଛୁଟି ।
 ମୋବାଇଲ ଫୋନ ଧରିକି ହାତେ
 ଅସୁବିଧା ଦୂର କରନ୍ତି ସାଥେ ।

କରିସାରି ସିଏ ବଢ଼ିଲା କାମ
 ସଞ୍ଜରେ ଜପନ୍ତି ଠାକୁର ନାମ ।
 ଡାକ୍ତରଖାନାରୁ ଫେରିକି ଆସି
 ସବୁ ରାତି ମତେ ପଢ଼ାନ୍ତି ବସି ।
 ସମୟ ଟିକେ ପାଆନ୍ତି ଯେବେ
 ଗପ ଓ କବିତା ଲେଖନ୍ତି ସେବେ ।
 ଆମକୁ ଶୁଆନ୍ତି ଯତନ କରି
 ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କିଏ ହୋଇବ ସରି ?

ଆବାଜ

କୁନି କୁକର ମା'କୁ ଖୋଜି
 କାନ୍ଦଇ କୁଁ କୁଁ
 ରାତି ଅଧରେ ଉଠିକି ଅଜା
 କାଗଡ଼ି ଖୁଁ ଖୁଁ ।
 ସଡ଼କେ ଯେବେ ମଟର ଗୁଲେ
 ଶୁଭଇ ଘୁଁ ଘୁଁ
 ଗଛରେ ହନୁ ଢେଇଁ ଢେଇଁକା
 ହୁକାରେ ହୁଁ, ହୁଁ ।
 ଅନ୍ଧାର ହେଲେ ବୁହୁହା ବୁଲେ
 କରକି ବୁଁ, ବୁଁ
 ପେଁକାଳିର ଶବଦ ଶୁଭେ
 କାନକୁ ପୁଁ, ପୁଁ ।

କୋଇଲି କେତେ କୋମଳ କଣ୍ଠେ
 ଗାଉଛି କୁ, କୁ
 ଶଶିକୁ ଦେଖୁ ସାଗରେ ଢେଉ
 ଗରଜେ ଘୁ, ଘୁ ।
 ଫଣାକୁ ଟେକି ନାଗଟି କରେ
 ଶବଦ ସୁ, ସୁ
 ବରଷା ରାଣୀ ବରଷା ମାସେ
 ବରଷେ ହୁ, ହୁ ।

ବରଷା ରାଣୀ

ବରଷା ଅଟଇ ରତୁର ରାଣୀ
ବାଦଲ ରୁ ପାଣି ଆଣଇ ଟାଣି ।
ଧରଣୀ ପିନ୍ଧଇ ସବୁଜ ଶାଢ଼ୀ
ଧରନ୍ତି ସଭିଏଁ ଛତାକୁ କାଢ଼ି ।
କୁଅ, ପୋଖରୀରେ ଭରଇ ପାଣି
ବିଜୁଳି ମାରଇ ଦେଖାଇ ଠାଣି ।
କାମରେ ଲାଗେନି ବିଛଣା, ପଞ୍ଜା
ନଈରେ ଚାଲଇ ନହୁଲି ଡଙ୍ଗା ।
ଧାନ ହୁଏ ଏବେ ବିଲରେ ରୁଆ
ବରଷାରେ ଓଦା ହୁଅନ୍ତି କୁଆ ।

ଗାଡ଼ିଆରେ କେତେ ଫୁଟଇ କଇଁ
ବରଷାରେ ଗଛ ପଡ଼ନ୍ତି ନଇଁ ।
ସାଧବାଣୀ ପୋକ ଚାଲନ୍ତି ଘାସେ
ମହମହ ହୋଇ କେତକୀ ବାସେ ।
କଲରା, କାକଡ଼ ମିଳଇ ହାଟେ
ନଈବଡ଼ି ଲୋକେ ଦେଖନ୍ତି ଘାଟେ ।
ଗରମ ରୁ ଏବେ ମିଳିବ ଛୁଟି
ପଖାଳ ନଖାଇ ଖାଇବା ରୁଟି ।

ଲୁଣର ଗୁଣ

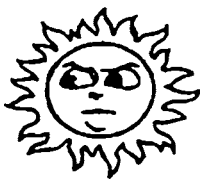
ନାଁ ତି ମୋର ଲୁଣ
ବିନା ଲୁଣରେ ତୁଣ ଖାଇଲେ
କାଣିବ ମୋର ଗୁଣ ।

ଆଗ୍ନରେ ଦେଲେ ଲୁଣ
ଫିଙ୍ଗି ନ ମାରି ରହିବ ଭଲ
ନ ଥିବ ତିକେ ଖୁଣ ।

ନଡ଼ିଆ ମୂଳେ ଲୁଣ
ପକାଇ ଦେଖ ନଡ଼ିଆ କେତେ
ଫଳିବ ପଣ ପଣ ।

ତହିଁଟି ଯେବେ ବସେ
ଲୁଣ ପାଣିରେ କୁଳି କରିଲେ
ସ୍ବରଟି ଖୋଲେ ସେବେ ।

ଲୁଣ ମୁଁ ଥାଏ ଦେହେ
ରକତେ ମିଶି ଝାଳରେ ମିଶି
ମିଶି ତୁମରି ଲୁହେ ।

କମିଲେ ଲୁଣ ମାପ
ବାନ୍ତି ଲାଗିବ, ମଥା ଘୁରିବ
କମିକି ରକ୍ତରୂପ ।

ଝାଡ଼ା ହୋଇଲେ ବେଶି
ଲୁଣ ପାଣିକୁ ଚଢ଼ାନ୍ତି ଦେହେ
ଡ଼ାକ୍ତର ଦଳ ମିଶି ।

ଖରାରେ ବୋହି ଝାଳ
ଲହୁରେ ଲୁଣ କମାଇ ଦେଇ
ଡ଼ାକର ଆଶେ କାଳ ।

ଦେହକୁ ଲୁଣ ହିତ
ଲୁଣପକା କାଞ୍ଜି, ତୋରାଣି ପି
ଝାଞ୍ଜି ଖରାକୁ କିତ ।

ଚକ୍ ଚକ୍

ବରଷା ଆସିଲେ ବେଙ୍ଗ ଡିଏଁ
 ଫକ ଫକ
 ବଜାର ଯିବାକୁ ମାମି ସବୁବେଳେ
 ହକ ହକ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଭାଇ ହୁଏ
 ବକ ବକ
 ଭାଉଜ ଆମର ସତେ କେତେ ଗୋରା
 ତକ ତକ
 ଶୋଷିଲା ମଣିଷ ପାଣି ପିଏ
 ଢକ ଢକ
 କିଏ ସେ ଆସିକି କବାଟ ବାଡ଼ାଏ
 ଠକ ଠକ ।

ପରୀକ୍ଷା ଆସିଲେ ଛାତି ହୁଏ
 ଧକ ଧକ ।
 ଗୁପ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଖାଇ ବାନ୍ତି କଳା ସୋନୁ
 ଭକ ଭକ ।
 ବଥ ବାହାରିଲେ ହାତ ବିନ୍ଧେ
 ଚକ ଚକ ।
 ସବୁବେଳେ ଅଜା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତି
 ଚକ ଚକ ।
 ଢେକଟିରେ ପାଣି ଫୁଟୁଥାନ୍ତି
 ଚକ ମକ ।
 ଟିକିଏ କଥାରେ ନାନୀ କାନ୍ଦେ ହୋଇ
 ସକ ସକ ।

ଗାଣ୍ଡୁଆ ଫଳ

ଫଳ ଭିତରେ ଅଟେ ମୁଁରଜା
 ପୂଜା ପରବରେ ପଡ଼ଇ ଖୋଜା ।
 ଶରୀର ମୋହର କେମିତି ଜାଣ ?
 ଭିତରେ ନରମ ବାହାରେ ଟାଣ ।
 ପେଟରେ ଭରିଛି ମଧୁର ପାଣି
 ଦେହ ଖରାପରେ ପିଅନ୍ତି ଆଣି ।
 ଚୋପା ରେ ମୋହର ହୁଅଇ ଶେଯ
 ଶୋଇବ ଯିଏ ସେ କରିବ ହେଜ ।

ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ିଲେ ଦେହଟି କେବେ
 ରକ୍ଷା ତେଲ ମୋର ଲଗାନ୍ତି ସେବେ ।
 ଛୋଟ ଥିଲା ବେଳେ ଗୋଟୋମା କହି
 ପିଲାଏ ଗୋଟାନ୍ତି ମୂଳରେ ରହି ।
 ବାହୁଜା କୁହନ୍ତି ଡାହିକୁ ମୋର
 ଭାଙ୍ଗେ ମୁଁ ପବନ ବହିଲେ ଜୋର ।
 ନଡ଼ିଆ ଅଟଇ ମୋ'ରି ନାମ
 ମୋ ବିନା ହୁଏନି ପୂଜାର କାମ ।

ମୋ ନାମ କୁହ ?

ତୁମକୁ ଛୁଇଁ କି ରହିଛି ମୁହିଁ
ତୁମେ ମତେ ଦେଖୁ ପାରଇ ନାହିଁ ।

ଧରାରେ ରହିଛି ତୁମରି ପାଇଁ
ମୋ ବିନା କାହାର ଜୀବନ କାଇଁ ?

ଦିନରାତି ତୁମ ଛାତିରେ ପଶି
ଦେହରୁ ବିଷକୁ ଦିଏ ନିକାଶି ।

ନିଆଁ ଜଳିଥାଏ ମୋହରି ପାଇଁ
ଫୁଲରୁ ମହକ ଆଣେ ମୁଁ ଯାଇ ।

ରାଗିଗଲେ ମୁହିଁ ହୁଅଇ ଚାଇଁ
ଭାଜିଦିଏ ଗଛ, ଛପର ଯାଇ ।

ନାକ ତଳେ ହାତ ରଖିଲେ ଯାଇ
ଚିହ୍ନିବ ମତେ ମୋ ପରଶ ପାଇ ।

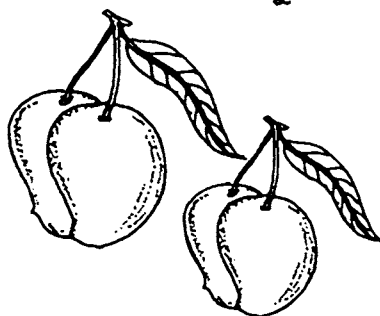
ନାମ ମୋ କୁହ ତ ବୁଆଁ ଓ ବୁଇଁ
'ବାୟୁ' ଅଟେ ଜାଣି ପାରିଲ ନାହିଁ ?

ଅଜାଙ୍କ ଭାବନା

ଗାଁରୁ ଆଣି ଆସିଲେ ଅଜା
 ଛୋଟିଆ ଆମ୍ବରୁରା
 କେଉଁଠି ତାକୁ ପୋତିବେ ବୋଲି
 ବୁଲିଲେ ବାରି ସାରା ।
 ବିଚାର କରି ହାତରେ ଧରି
 ପାଉଡ଼ାଟିକୁ ନେଲେ
 ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଗାତଟି କରି
 ଗୋବର ଖତ ଦେଲେ ।
 ଡିଡ଼ିଟି ଛିଞ୍ଚି ଚାରିଟି ପୋତି
 ଢାଳିଲେ ମୃଳେ ପାଣି
 ନାବୁଣୀ ଆସି ହୋଇଲା ଠିଆ
 ନାଆଁଟି ତାର ରାଣୀ

କହିଲା ଅଜା ରଖୁଛ ଆଶା
 ଖାଇବ ବୋଲି ଫଳ
 ଫଳିବ ଯେବେ ତୋଳିବା ପାଇଁ
 ନଥିବ ତୁମ ବଳ ।
 କହିଲେ ଅଜା ତୋ ପୁଅ ସାଙ୍ଗେ
 ଆମ ଖାଇବୁ ଯେବେ
 କାହିଁକି ଗଛ ପୋତୁଛି ବୋଲି
 ମନେ କରିବୁ ସେବେ ।

ଅଜା, ଆଇ

ଅଜା କାହାକୁ କହିଲେ ଗୋରୀ

ଆଇ କୁହନ୍ତି କାଳି

ଭଲ କାହାକୁ କହିଲେ ଅଜା

ଆଇ ଦିଅନ୍ତି ଗାଳି ।

ଆଇଁଷ ଗନ୍ଧ ବାଜିଲେ ନାକେ

ଅଜା ଯାଆନ୍ତି ରାଗି

ଆଇ କୁହନ୍ତି ନିଜତି ମାଛ

ଆଣ ମୋ'ରି ଲାଗି ।

କୁହନ୍ତି ଅଜା ମନ୍ଦିର ଯିବା

ସଅଳ କାମ ସାର

ସିନେମା ଯିବି କୁହନ୍ତି ଆଇ

ଆଜି ଯେ ରବିବାର ।

ଅଜା କୁହନ୍ତି ଆଇକୁ ପିନ୍ଧ

ହାଲୁକା ରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ

ରଙ୍ଗୀନ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧନ୍ତି ଆଇ

ପେଡ଼ି ଭିତରୁ କାଢ଼ି ।

ଭାବିଲୁ ଆଇ ଅଜାଙ୍କୁ ଜମା

ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ସୁଖ

ଅସଲ କଥା ପଢ଼ିଲା ଜଣା

ଆସିଲା ଯେବେ ଦୁଃଖ ।

ଜରରେ ଯେବେ ପଡ଼ିଲେ ଅଜା

କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ଆଇ

ଚମ୍ପା ଚଢ଼ାଇ ପୂଜା କଲେ ସେ

ଶିବ ମନ୍ଦିର ଯାଇ ।

ସବୁରି ଆଗେ ଲୁହ ନିଗାଡ଼ି

କହିଲେ ଯାଇ ଆଇ

ଭଲ ମଣିଷ ଅଜାଙ୍କ ପରି

ଜଗତେ ପରା ନାହିଁ ।

ଯେମିତି ଅଜା ହୋଇଲେ ଭଲ

ରାଗିଲେ ପୁଣି ଆଇ

ଆଇଙ୍କ ମନ ଭିତର କଥା

ଗଲୁଣି ଆମେ ଜାଣି ।

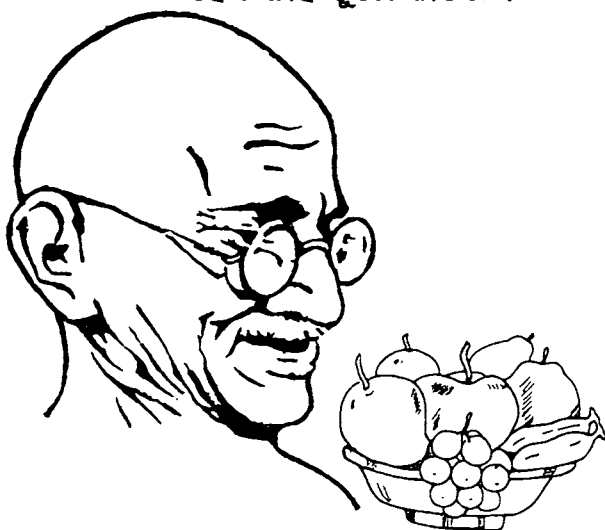

ଅହିଂସା

ସପନେ ଦେଖୁଲି ଗୁହଳୀ ଗୋଟିଏ
 ଖୋଲିଛି ମିରିଗ ବଣରେ
 କହୁଛି ସଭିକୁ ପାଠୁଆ କରିବି
 ଆଜି ମୁଁ କରୁଛି ପଣରେ ।
 ବାଘ, ଭାଲୁ, ସିଂହ ଧାଡ଼ିରେ ବସିଲେ
 ଆଗେ ଚକମାଲି ପକେଇ
 ମାଆ ସାଙ୍ଗେ ଧଳା ଚିଲଟି ଆସିଲା
 କାନ୍ଦି କାଟି କେତେ ଧକେଇ ।
 ଟାଣି ଟାଣି କରି କୁନି ବିଲେଇକୁ
 ଆଣିଥିଲା ମା' ବିଲେଇ
 ପାଠପଢ଼ି ତୁହି ଜ୍ଞାନ ଅରଜିବୁ
 କହିଥିଲା ସିଏ ଚିଲେଇ ।
 ନାକରେ ଚଷମା ଥୋଇକି ମିରିଗ
 କହିଲା ଶୁଣ ମୋ ଛାତର
 ଆଇଁଷ ଖାଇବା ପାଇଁକି କେବେ ବି
 ହେବ ନାହିଁ ତୁମେ କାତର ।

ଦେହରେ ହେଉଛି ଯେତେ ରୋଗ ସବୁ
 ଆଇଁଷ ତା'ର କାରଣ
 ମାଛ, ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ଖାଇବା ପାଇଁ କି
 କରୁଛି ତୁମକୁ ବାରଣ ।
 ବାପୁ କହିଛନ୍ତି ହିଂସା କରିବନି
 ମାରିବନି କେବେ କାହାକୁ
 ଫଳ ଓ ପରିବା ଖାଇଲେ ଆସିବ
 ବଳ ତୁମ ତଉ ବାହାକୁ ।
 ଅଧା ସପନରୁ ନିଦୁ ଉଠାଇଲା
 ସାଙ୍ଗ ମୋ ବରୁଣ ବାରିକ
 କହିଲା ସଅଳ ସୁଲ ଯିବା ଆଜି
 ଅକ୍ଳେବର ଦୁଇ ତାରିଖ ।

ଗୀତା ତ୍ରିପାଠୀ ବୃତ୍ତିରେ ଡାକ୍ତର, କିନ୍ତୁ ରୁଚି ରଖନ୍ତି କ୍ଷୁଦ୍ରଗନ୍ଧ ଓ ଶିଶୁ କବିତା ରଚନାରେ । ତାଙ୍କ ଶିଶୁ କବିତା ଗୁଡ଼ିକର ଛନ୍ଦ ସରଳ ଓ ଭାଷା ସୁବୋଧ । ଉପଧା ମିଳନରେ ଲେଖକଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ସର୍ବୋପରି ପ୍ରଶଂସନୀୟ । କଳ୍ପନାପ୍ରବଣ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଲେଖକା ବିଷୟବସ୍ତୁର ଚୟନ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ।

ଡାକ୍ତର ତ୍ରିପାଠୀ ବିଶିଷ୍ଟ ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ ସ୍ୱର୍ଗତ ଡକ୍ଟର କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କର କନ୍ୟା ।

ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ :

ଗନ୍ତ୍ର ସଂକଳନ :

୧) ଅପରାହ୍ନର ଅବଧାନ

୨) ରୂପାନ୍ତରିତ ରୂପା

୩) ଆକାଶର ରଙ୍ଗ

ଶିଶୁ କବିତା ସଂକଳନ :

୧) ଅଜବ ସପନ

୨) ଅଜାଙ୍କ ନାଟ